

Spodaj podpisani predsedniki naslednjih parlamentarnih političnih strank

STRANKA MIRA CERARJA – SMC

DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE

NOVA SLOVENIJA – KRŠČANSKA LJUDSKA STRANKA

SOCIALNI DEMOKRATI

ZAVEZNIŠTVO ALENKE BRATUŠEK

ZDRUŽENA LEVICA

sklepajo

**DELOVNI OSNUTEK KOALICIJSKEGA SPORAZUMA O SODELOVANJU V VLADI
REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MANDATNO OBDOBJE 2014-2018**

Ljubljana, ??? avgusta 2014

KAZALO KOALICIJSKEGA SPORAZUMA

**1. TEMELJNA IZHODIŠČA IN VREDNOTNA NAČELA DELOVANJA
VLADE**

2. PROGRAMSKE VIZIJE IN IZHODIŠČA

3. PROGRAMSKI DEL KOALICIJSKEGA SPORAZUMA

4. ORGANIZIRANOST IN DELOVANJE KOALICIJE

5. ORGANIZIRANOST IN DELOVANJE VLADE

6. KONČNE DOLOČBE

1. TEMELJNA IZHODIŠČA IN VREDNOTNA NAČELA DELOVANJA VLADE

Osnovno izhodišče in hkrati načelo delovanja te vlade je odgovorno, konstruktivno, povezovalno in transparentno reševanje družbenih problemov in iskanje najboljših rešitev za človeka kot posameznika, za posamezne družbene skupine, nevladne organizacije, gospodarski sektor in državo kot celoto.

V zadnjih letih je Slovenija v veliki, daleč preveliki meri postala družba, v kateri razpadajo pozitivni temelji družbenega povezovanja in je zato brez perspektive, družba nezaupanja in manipulacij. Družba, v kateri človek ni več cilj in vrednota, pač pa pogosto le še sredstvo tistih, ki jih vodi predvsem pohlep po oblasti in denarju. Zaradi številnih krivic se je v družbi upravičeno rojevalo vedno več razočaranja in apatije. Glavno poslanstvo te vlade mora zato biti povrnitev zaupanja ljudi v državo in njene temeljne stebre političnega, družbenega, socialnega, finančnega, gospodarskega in drugih vrst državitvornega delovanja.

Vlada, ki si je zadala takšna temeljna izhodišča svojega delovanja, lahko deluje le pod pogoji stabilnega dolgoročnega sodelovanja, ki je utemeljeno najprej na državitvornih in šele nato strankarskih načelih, na vrednotah spoštovanja, konsenzualnega premoščanja medsebojnih razlik, spoštovanju institucionalnih in procesnih elementov demokratičnega sistema, širokemu vključevanju in odzivu na potrebe in poglede tako na demokratičnih načelih delujoče politične opozicije kot tudi vseh raznolikih zainteresiranih družbenih deležnikov.

Današnje poslanstvo slovenske politike in države mora biti v prvi vrsti razvojno usmerjeno. Razvoj mora biti trajnosten – na vseh področjih in v vseh temeljnih pogledih. Trajnostni razvoj, ki je ključni del naše dolgoročne vizije, pomeni, da država s svojim obstojem in delovanjem spoštuje, je odzivna in zadovoljuje želje in potrebe vseh današnjih ter prihajajočih generacij, kajti le spoštovanje do sočloveka, družbe in narave, pa tudi svoje domovine in njene zgodovine ter naravnih danosti pomeni, da ob lastnem razvoju omogočimo razvoj tudi vsakemu drugemu posamezniku in družbi kot celoti. Slovenija ter njeni državljani in prebivalci morajo ponovno postati odraz odprte, poštene, napredne in samozavestne družbe, ki je ni mogoče voditi v ideološko razklanem okolju, pa tudi ne v okolju, v katerem je politika prezirljiva ali ignorantska do resničnih problemov ljudi.

Novo politično delovanje mora biti odločno in nepopustljivo do vseh, ki bi na kakršenkoli način želeli izrabiti politiko za svoje interese in s tem poskušali ogroziti danes že dodobra načeto dobro

ljudi in Slovenije. Prav tako je potrebno prostor političnega za prihodnje dobro države očistiti agresivnega, žaljivega in sovražnega govora tako v političnem kot tudi drugih prostorih javnega.

Za realizacijo navedenega potrebujemo v Sloveniji novo politično vodstvo, ki bo znalo prebuditi pozitivne vrednote za skupno dobro. Država danes potrebuje ljudi s političnimi izkušnjami, pa tudi na znanju ter izkušnjah referenčne kompetentne novince, ki bodo s svojim delom odražali visoko odgovornost za državotvorno delovanje. Prav zato je poleg vsebinskega tudi personalna sestava te vlade konstruktiven rezultat posameznikov, ki so s svojim dosedanjim delom upravičili zaupanje ljudi in na nikakršen način niso bili politično kompromitirali ter tistih političnih novincev, ki bodo svoje dosedanje visoko strokovno referenčno znanje iz svojih delovnih okolij prenašali v politično delovanje.

Ta vlada je politična združba tistih parlamentarnih političnih strank, ki se zavedamo pozitivnih vrednotnih in razvojnih potencialov naših ljudi in naše države.

Ta vlada bo z zasledovanjem vrednot trdega, poštenega, transparentnega in odgovornega dela, spoštovanja človekovega dostojanstva in različnosti, strpnosti in povezovanja naredila vse, da za dobro svojih ljudi državo Slovenijo popelje iz politične, socialne, gospodarske in vrednotne krize ter jo ponovno vrne na zemljevid uspešne in spoštovane države doma in v tujini.

2. PROGRAMSKE VIZIJE IN IZHODIŠČA

Država mora postati in biti dojeta kot ključna opora za spodbujanje razvoja vsebin širšega javnega interesa, tako na ravni posameznikov, raznolikih družbenih in nevladnih skupin, kot tudi poslovnih subjektov, ki delujejo v njej in za njo.

Država mora biti v odnosu do svojih državljanov in prebivalcev ter družbenih skupin odzivna in odgovorna, kar pomeni, da mora delovati po pravnih normah, da mora biti pri tem proaktivno pozorna na probleme in potrebe svojih državljanov in prebivalcev ter poslovnih subjektov, da mora biti pri svojem delu predvidljiva, transparentna, odgovorna, visoko koordinativna/sodelovalna, visoko strokovno usposobljena, hitra, učinkovita, po obsegu dela vitka navzven in znotraj lastnih institucij. Prav tako je pri tem izjemnega pomena, da se pri delu v in za državo skrbi za jasno ločnico med strokovnim in politično podprtim delovanjem v njej.

S ciljem vnitve Republike Slovenijo na zemljevid naprednih demokracij prihodnosti je zato potrebno zasledovati naslednjih pet temeljnih vizij:

- Pravno državo
- Predvidljivo in enostavno poslovno okolje
- Okolje za razvoj profesionalnih potencialov javnih uslužbencev in kakovostnih njihovih storitev
- Odprt dialog s civilno družbo
- Ustvarjalno družbo, ki bo zdrava, inovativna, kompetentna in socialna, katera bo omogočila kvaliteto življenja vsem ljudem.

Slovenija mora nadaljevati s procesom privatizacije, toda ta mora biti nadzorovana, strateško premišljena in osmišljena. S sodelovalnim in za vse zainteresirane deležnike odprtim pristopom mora država spodbujati gospodarske, okoljske in ekološke dejavnosti z multiplikacijskimi in drugimi razvojno pozitivnimi učinki. Pri svojem delovanju mora povečati lastno učinkovitost. Vlagati in v vsakodnevno delovanje mora integrirati razvojne potenciale ter znanje, budno mora bdeti nad socialno varnostjo ter zasledovati civilizacijska načela solidarnosti, kot tudi bogatiti svojo izjemno kulturo.

Kot osrednje prioritete politične projekta nadaljnjega razvoja je v izpostavljenih okvirih potrebno zasledovati naslednje:

- Vzpostavitev politike medgeneracijske solidarnosti med različnimi skupinami državljanov (mladi – zaposleni – brezposelni – upokojenci in starostniki)
- Načela projektnega financiranja države (z izjemo socialne politike)
- Nadzorovana privatizacija državnih monopolov (razen infrastrukturnih)
- Zdravstvena reforma, ki je usmerjena v ukinjanje dodatnega zavarovanja in razbitje klientelističnih povezav v sektorju
- Učinkovito črpanje EU sredstev za razvojni potencial države in državljanov
- Optimizacijo dela javnega sektorja in posebej javne uprave preko vzpostavitve čezsektorsko delujočih ukrepov na strokovnih kriterijih podprtega kariernega napredovanja zaposlenih ter procesnega ukrepa VEM – vse na enem mestu
- Dvig učinkovitosti države pri pobiranju davkov in plačevanju socialnih obveznosti preko davčnih blagajn, davčne izterjave in plačevanja prispevkov
- Učinkovitost in neodvisnost sodne veje oblasti.

3. PROGRAMSKI DEL KOALICIJSKEGA SPORAZUMA - PROGRAMSKE PRIORITETE PO PODROČJIH

3.1. VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Koalicijski partnerji se bomo zavzemali za sistem vzgoje in izobraževanja, ki bo razvijal odprte, ustvarjalne, samozavestne, prodorne ter solidarne državljane in državljanke. Zato bomo, ob jasno določeni razmejitvi med javnim in zasebnim izvajanjem vzgojne in izobraževalne dejavnosti, zagotavljali možnosti doseganja visokih izobraževalnih dosežkov za vse. Prioritetno bomo krepili vzgojo in izobraževalno vlogo šol in vrtcev s sodobnimi pristopi poučevanja in učenja ter povečali kakovost upravljanja in vodenja celotnega sistema vzgoje in izobraževanja ter posameznih šol in vrtcev. Hkrati pa bomo spodbudili dvig profesionalne odgovornosti in avtonomije učiteljev ter vzgojiteljev. Koalicijski partnerji se bomo zavzemali tudi za priznavanje različnih izobraževalnih poti, krepitev vseživljenskega izobraževanja, ki bo vključeval medgeneracijski prenos znanj in izkušenj, ter sistemsko povezanost šol in vrtcev z gospodarstvom in nevladnimi organizacijami.

Ukrepi:

1. Večja vključenost otrok. Z uveljavitvijo različnih programov v vrtcih ter programa družinskega varstva, oblikovanjem lestvice z manjšim številom razredov, ki bodo razbremenili starše s povprečnimi dohodki, ter znižanjem plačila vrtca za vsakega naslednjega otroka, sočasno vključenega v vrtec, bomo poskrbeli za večjo vključenost otrok v programe predšolske vzgoje. Večjo vključenost v programe izobraževanja bomo dosegli z oblikovanjem enotnega modela dostopnosti učbenikov in zagotovitvijo brezplačne prehrane za učence in dijake.

2. Dvig kakovosti vzgojno-izobraževalnih rezultatov. Slednje bomo dosegli s krepitvijo vzgojnih nalog šole, s postavitvijo sistema potrjevanja učbenikov za zagotovitev večje kakovosti, z oblikovanjem modela uporabe e-učbenikov in z njimi povezano učinkovito rabo IKT tehnologij ter zagotovitvijo infrastrukturnih pogojev (širokopasovna mreža), s spremembami kurikula za šole, ki bodo temeljile na dvigu kompetenc na področju temeljne ravni pismenosti (bralna, matematična in naravoslovna) ter drugih pomembnih kompetenc v sodobni družbi (reševanje problemov, kritičnost razmišljanja, vrednotenja, ustvarjalnosti itd.) in s krepitvijo povezovanja šol s širšim okoljem pri reševanju konkretnih problemov. Vpeljali bomo nacionalni sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti na področju izobraževanja in eksterno preverjanje znanja v osnovnih šolah (NPZ) ter spremljanje kakovosti izobraževalnega procesa in izobraževalnih potreb posameznega učenca. Posebno pozornost bomo namenili tudi spremembam kurikula za vrtce, ki bodo vključevale obogateno poučevanje govora govorno šibkih otrok, tujega jezika in

slovenščine kot tujega jezika, vzpostavitvi učinkovitih modelov dodatne strokovne pomoči za otroke s posebnimi potrebami in organizacijskega modela prehajanja med programi za otroke in otroke s posebnimi potrebami. Z uvedbo fleksibilnih oblik izobraževanja in vključevanjem nadarjenih bomo vzpostavili odprto učno okolje za delo z nadarjenimi.

3. Dvig kakovosti pedagoškega dela. Slednje bomo dosegli s prenovitvijo sistema kariernega razvoja pedagoških delavcev in vzgojiteljev, s postavitvijo vzdržanega sistema pripravništev in mentorstev ter z vzpostavitvijo sistema mobilnosti pedagoških delavcev in vzgojiteljev. Hkrati pa bomo kakovost pedagoških delavcev zagotovili tudi z odpravo podrobnega predpisovanja vodenja in izvajanja vzgojno-izobraževalnega dela, z večjo fleksibilnostjo organiziranosti vzgojno-izobraževalnega dela (določitev nacionalnih okvirjev – kazalnikov, ostalo bo avtonomija šol in vrtcev) in poenostavitvijo postopkov za izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela.

4. Dvig splošnih in poklicnih kompetenc. Dvig splošnih in poklicnih kompetenc za lažje vključevanje na trg dela bomo dosegli s sistemom priznavanja in vrednotenja kvalifikacij formalnih in neformalnih znanj, uvajanjem modelov praktičnega usposabljanja na delovnem mestu, sistemom učenja z opazovanjem poteka dela in rotacije delovnih mest, krepitvijo karierne orientacije in spodbujanjem mladih k vključevanju v družbene aktivnosti. Spremenili bomo izhodišča za načrtovanje programov na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja in vpeljali različne modele praktičnega usposabljanja med izobraževanjem ter tako poskrbeli z dvig kakovosti, vrednotenja in privlačnosti programov poklicnega izobraževanja.

3. 2. VISOKO ŠOLSTVO

Koalicijske partnerice si prizadevamo za kakovostno, odprto in odzivno visoko šolstvo. Da bi ta cilj s skupnimi naporimi dosegli, si bomo prizadevali razvijati kakovosten, pravičen (vsakemu, ki izpolnjuje vpisne pogoje, enkrat brezplačno dostopen študij) in učinkovit sistem za visoko kakovost študija, transparentno in stabilno financiranje ter večjo možnost vključevanja v mednarodno skupnost ter internacionalizacijo terciarnega izobraževanja – tako za tuje študente pri nas kot za mednarodne izmenjave študentov in pedagogov. Posebno pozornost namenjamo zagotavljanju inovativnih odprtih učnih okolij za izvajanje različnih prožnejših visokošolskih organizacij in oblik študija ter vzpodbudam za oblikovanje interdisciplinarnih študijskih programov. Krepili bomo odzivnost visokošolskega izobraževanja za tesnejše povezovanje z raziskovalnimi področji, gospodarstvom, širšim družbenim okoljem in vključevanjem študentov

v različne dejavnosti ter s tem srednjeročno odpravili potrebo po pretirano socialni funkciji (umik mladih s trga delovne sile) teh stopenj izobraževanja.

Ukrepi:

1. Transparentna merila za podeljevanje akreditacij visokošolskih programov. Koalicijski partnerji se zavezujejo, da bodo zagotovili transparentna merila za podeljevanje akreditacij domačim in tujim ter javnim in zasebnim visokošolskih inštitucijam (preko avtonomnega delovanja NAKVIS-a).

2. Prožnejše oblike študija. Slednje zagotavljajo boljšo učinkovitost in možnost povezovanja programov ter njihovo internacionalizacijo.

3. Odprta učna okolja. Odprta učna okolja za učinkovito vključevanje pri pridobivanju učnih virov in pri sodelovanju v mednarodni strokovni skupnosti.

4. Profesionalni razvoj visokošolskih delavcev. Koalicijske partnerice bodo podprle profesionalni razvoj visokošolskih delavcev (štipendije in sredstva za mednarodno izmenjavo na osnovi kvalitete v mednarodnem merilu) in vzpostavile enotno evidenco visokošolskih učiteljev, pri čemer bo maksimalna neposredna pedagoška obremenitev visokošolskih učiteljev določena tako, da se bo upoštevalo izvajanje vseh javnoveljavnih študijskih programov v Republiki Sloveniji.

5. Sprejem zakona o visokem šolstvu. Nov Zakon o visokem šolstvu bo (a) sistemsko uredil financiranja visokega šolstva, (b) enkratne pravice do brezplačnega študija na 1. in 2. stopnji visokošolskega študija ter sofinanciranja študija na 3. stopnji, ko/če so izpolnjeni vpisni pogoji, za vsakega državljan Republike Slovenije in EU. Obenem bo zakon jasno razmejil med javnim in zasebnim izvajanjem višješolske in visokošolske dejavnosti (pogoj za akreditacijo zasebnih inštitucij, ki imajo koncesijo nad javno dostopnimi študijskimi programi, bo družbena potreba, ki še ni dostopna v sistemu javnega visokega šolstva). Zakon omogočil tudi enakopravnejše kombiniranje pedagoške in raziskovalne obremenitve delavcev in delavk v visokem šolstvu.

3.3. RAZISKOVANJE

Koalicijski partnerji se bomo zavzemali za učinkovit, strateško umeščen, odziven in odprt raziskovalno-inovativen sistem. Zato bomo raziskave umestili v središče razvojne politike države ter zagotovili učinkovit sistem upravljanja raziskovalno-inovacijskega sistema. Prioritetno bomo s pomočjo jasnih kriterijev in stabilnega institucionalnega in projektnega financiranja krepili avtonomnost, odgovornost, kakovost in odprtost raziskovalnih organizacij. S spodbujanjem sodelovanja med gospodarstvom in raziskovalnimi organizacijami ter zagotavljanjem učinkovitega umeščanja slednjih v mednarodne raziskovalne mreže pa bomo spodbujali večstranske učinke raziskovalnih rezultatov. Obenem se bomo zavzemali, da bi zagotovili odprtost in transparentnost postopkov ter dosežkov z vidika kakovosti in učinkovitosti, odprtega dostopa do raziskovalnih podatkov in javne raziskovalne infrastrukture

Ukrepi:

1. Medresorsko sodelovanje razvojno-raziskovalne dejavnosti na nacionalni in mednarodni ravni v skladu s strateškimi usmeritvami države in EU. Vzpostavili in okrepili bomo horizontalno in vertikalno sodelovanje, usklajevanje in povezovanje raziskovalnega in inovacijskega sistema. Upravljalno se bo na najvišji ravni, kjer bo zanj pristojna posebna skupina ministrov. Medresorsko sodelovanje bo zagotavljalo tesno povezanost izvajanja raziskovanja in nove razvojne politike Slovenije in EU.

2. Karierni modeli. Za raziskovalke in raziskovalce bomo vzpostavili sodobne karierne modele, ki bodo povečali atraktivnost raziskovalnega poklica ter jasen in transparenten sistem kariernega razvoja raziskovalcev. Vsi razpisi za raziskovalna delovna mesta bodo objavljena na mednarodnem portalu EURAXES, s čimer bo zagotovljena mednarodna odprtost, mobilnost in konkurenčnost trga raziskovalne delovne sile, kar bo povečalo kakovost in učinkovitost raziskav v Sloveniji.

3. Odgovornost in etičnost. Odgovornost in etiko v raziskovanju bomo spodbudili s sprejetjem nacionalnega kodeksa etike, poštenosti in dobre prakse v znanosti ter oblikovanjem častnega razsodišča za znanstveno raziskovalno dejavnost.

4. Viri financiranja. Zmanjšali in povezali bomo različne vire oz. inštrumente financiranja raziskovalne dejavnosti in na ta način povečali preglednost poslovanja ter zmanjšali administrativna bremena raziskovanja. Posledično bomo povečali kakovost in učinkovitost raziskav na tistih področjih, ki so pomembna za razvoj družbe in gospodarstva. Namesto kvazi-konkurenčnega financiranja bomo vzpostavili institucionalno financiranje javnih raziskovalnih organizacij, kar jim bo omogočilo večjo avtonomnost in odgovornost pri upravljanju ter oblikovanju kadrovske in raziskovalne strategije. Hkrati pa bomo okrepili projektno financiranje

znanosti, ki bo temeljilo na problemskih izhodiščih, ki jih je potrebno razrešiti za boljši razvoj slovenske družbe in gospodarstva. V ta namen bomo poskrbeli za koncentracijo sredstva in zmogljivosti raziskovalne dejavnosti.

5. Sistem ocenjevanja. Vzpostavili bomo evropsko primerljiv sistem ocenjevanja prijav in vrednotenja rezultatov ter učinkov raziskovalnega dela. V ta namen bomo vpeljali zunanje, mednarodne institucionalne evalvacije, ki pri končni izbiri upoštevajo širok spekter meril. Hkrati pa bo takšen sistem preusmeril pozornost s kvantitete objav na kvaliteto raziskav ter njihovih učinkov.

6. Odprt dostop. Omogočili bomo odprt dostop do raziskovalnih podatkov in javne raziskovalne infrastrukture, s čimer se bo za ista vložena sredstva povečala kakovost raziskovalnih rezultatov. Obenem bo odprt inovacijski sistem pripomogel k boljšemu sodelovanju med gospodarstvom in raziskovalnimi institucijami.

7. Mednarodno znanstveno sodelovanje. S sprejetjem strategije mednarodnega znanstvenega sodelovanja in spodbujanjem večje vpletenosti v Evropski raziskovalni prostor (European Research Area) bomo povečali nacionalno kritično maso raziskav. Večja sinergija in povezljivost nacionalnih in mednarodnih raziskovalnih zmogljivosti in sredstev, ki bo posledica sistemske komplementarnosti, bosta povečala kakovost in učinkovitost raziskav v Sloveniji.

3.4. ŠPORT

Koalicijski partnerji se zavedamo, da šport s svojo družbeno, vzgojno in socialno vlogo predstavlja enega izmed od temeljnih gradnikov nacionalne identitete in s tem pomembno vsebino širšega javnega interesa države. Zaradi množice družbenih vlog, ki jih ima šport, je potrebna natančna in usklajena koordinacija vseh teh področij z namenom ustreznega razvoja, podpore in spodbujanja športnih aktivnosti. Posebno pozornost je potrebno nameniti tistim športnim dejavnostim in skupinam, ki za svoje delovanje potrebujejo začetno oporo za čim bolj nemoteno prihodnje samostojno delovanje ter obenem preprečiti, da bi aktualne družbene okoliščine onemogočale športno dejavnost najbolj občutljivim družbenim skupinam. Prav tako se koalicija zavezuje, da bo še naprej pomembno podpirala razvoj vrhunškega športa na vseh ravneh njegove pojavnosti s ciljem povečanja prepoznavnosti Slovenije. Za navedene namene se bomo na področju državne podpore športu zavzemali za vzpostavitev odprtega in transparentnega sistema delovanja, za posodobitev obstoječe športne infrastrukture ter za osveščanje o družbeni in ekonomski vlogi profesionalnega ter rekreativnega športa.

Ukrepi:

1. Vsebinsko celovita in vključujoča strategija razvoja športa. Do konca leta 2015 bomo izdelali celovito strokovno analizo strategije razvoja športa v državi, s posebnim poudarkom na pomenu športa za vse in družbene ter socialne vključenosti skozi šport.

2. Sprememba zakonodaje. Do konca 2016 sprememba obstoječega Zakona o športu (1998), v katero bodo aktivno in ves čas vključene vse zainteresirane športne javnosti in deležniki in kjer bodo upoštevana strokovna spoznanja.

3. Izdelava jasnih meril za uporabo javne športne infrastrukture za vse oblike športa in družbene skupine. Do konca prve polovice leta 2015 izdelava in implementacija jasnih meril za uporabo javne športne infrastrukture za vse oblike športa in družbene skupine: kdo, kdaj, zakaj, pod kakšnimi pogoji je upravičen do uporabe javna športne infrastrukture.

4. Sistem za večjo preglednost poslovanja športnih organizacij. Najkasneje do konca leta 2015 vzpostavitev informacijskega sistema za večjo preglednost poslovanja športnih organizacij.

5. Spodbujanje razvoja mehanizmov za preprečevanje zlorab v športu. Razvoj vključujočih in transparentnih mehanizmov za preprečevanje zlorab v športu (doping, nasilje, korupcija).

3.5. TRG DELA

Koalicija si bo prizadevala vzpostaviti spodbudno okolje za zaposlovanje. Prizadevali si bomo spodbujati večjo prožno varnost z namenom lažjega vstopanja in izstopanja iz delovnih razmerij (fleksibilnost) ob vzpostavitvi predvidljivega delovnega okolja za delavce (varnost) in učinkovitejše izvajanje zaposlovalne politike. Razbremenili bomo stroške dela z uvedbo (delne) socialne kapice ob zagotovitvi alternativnega fiskalnega vira (npr. zelena davčna reforma). Prizadevali si bomo zajeziiti prekomeren „beg možganov“ in spodbujati „povratak možganov“ iz tujine.

Ukrepi:

1. Karierni inkubatorji. Ustanovili bomo Karierne inkubatorje za pomoč inovativnim mladim po končanem izobraževanju kot dopolnitev dejavnosti Zavoda za zaposlovanje, ki bo zagotavljal potrebno podporno infrastrukturo. Mladi ne sodijo Za zavod za zaposlovanje, zato bomo podpirali alternativne rešitve, kjer se bodo lahko mladi stalno, za obdobje večih mesecev usposabljali v različnih vidikih podjetništva, vstopa na trg dela in imeli pri tem vso potrebno

strokovno podporo za npr. ustanavljanje podjetij, s.p.-jev itd. in potrebno infrastrukturno podporo v obliki prostorov, ki bi jim bodo na voljo, ter potrebnih tehničnih pripomočkov.

2. Digitalna delovna knjižica. Uvedli bomo mladinsko/študentsko digitalno delovno knjižnico za beleženje neformalnih delovnih izkušenj. Te postajajo za mlade vse bolj pomembne, saj veliko mladih pridobiva različne izkušnje izven klasičnega delovnega razmerja. Te izkušnje morajo dobiti potrebno težo. Podobno kot velja za obdavčitev, kjer šteje vsako delo, bi se morale široko upoštevati pridobljene neformalne delovne izkušnje. Vlada mora pripraviti Zakon o malem delu za mlade in upokojujence.

3. Subvencije. Podpirali bomo subvencije za nove zaposlitve v negi in skrbi za starejše, s čimer bomo podpirali medgeneracijsko sodelovanje, skrb za starejše in mladim omogočili zaposlitev v panogi, ki podpira cilje aktivnega staranja in oskrbe v domačem okolju, ki sta postala izziva za moderno družbo 21. stoletja.

4. Svetovalni portal. Uvedli bomo Portal za svetovanje pri izbiri izobraževanja v povezavi z možnostjo zaposlitve in spodbujanja izobraževanja za deficitarne poklice. Mladi se po končani osnovni šoli težko odločijo, kako in kje bi nadaljevali svoje izobraževanje. Portal jim bo ponujal širok spekter informacij o različnih poklicih in študijih ter jim olajšal odločitev o izbiri poklica oziroma študija. Pri tem bomo sodelovali s socialnimi partnerji.

5. Inšpekcijski nadzor. Povečali in poostri bomo (inšpekcijski) nadzor nad zlorabami delovnopravne zakonodaje. Najnovejšo zakonodajo, ki ureja inšpekcijski nadzor, predvsem na področju delovnih razmerij, je potrebno dosledno izvajati z namenom preprečevanja zlorab delovne zakonodaje od neplačevanja prispevkov, dela na črno ipdb.

6. Postopno poenotenje obdavčitev vseh vrst dela. Postopno bomo poenotili obdavčitev vseh vrst dela (avtorskega, podjetnega, iz delovnega razmerja) in na ta način zmanjšali razloge, zaradi katerih prihaja do zlorab delovnopravne zakonodaje, ki določene skupine ljudi na trgu dela postavljajo v položaj prekernih delavcev, ki ne uživajo potrebne stopnje socialne varnosti.

3.6. SOCIALNA IN POKOJNINSKI SISTEM

Koalicija si bo prizadevala zmanjšati delež ljudi pod pragom revščine predvsem s spodbujanjem bolj fleksibilnega zaposlovanja vseh starostnih skupin ter enostavnega, preglednega in poštenega uveljavljanja vseh oblik pomoči. Za osebe, ki so dolgotrajno odvisne od nege in pomoči, bomo celovito uredili sistem dolgotrajne oskrbe, ki bo združeval oskrbne, socialne in zdravstvene

storitve z enotnim vstopnim mehanizmom, integriranim izvajanjem in skupnim financiranjem. Podpirali bomo uravnotežen razvoj poklicnega in zasebnega življenja. Nagrajevali bomo zgodnje zaposlovanje in kasnejše upokojevanje in si prizadevali zagotoviti dostojno raven pokojnin in vzdržno pokojninsko blagajno.

Ukrepi:

1. Vse na enem mestu (VEM). Uvedba Centrov za socialno delo (CSD) kot enotne vstopno-svetovalne točke za vse oblike pomoči. Vse odločanje o socialnih pravicah in pravicah iz dolgotrajne oskrbe bo zagotovljeno na enem mestu v okviru centrov za socialno delo, kjer bodo državljanom tudi na voljo informacije in svetovanje v zvezi z uveljavljanjem pravic, dostopom do storitev v javni mreži in pomoč pri reševanju socialnih stisk.

2. Sprejetje Zakona o dolgotrajni oskrbi. Pripravili, uskladili in sprejeli bomo zakon o dolgotrajni oskrbi, ki bo vse storitve oskbnе, socialne in zdravstvene pomoči za osebe, ki so dolgotrajno odvisne od pomoči drugih, združil v enovit sistem, ki bo vključeval enoten način dostopa do storitev in pomoč, integralno izvajanje dejavnosti v različnih oblikah ter enoten način financiranja. Zakonske rešitve bodo vzpodbujale zdravo in aktivno staranje, skupnostne oblike pomoči ter uvedle namenski solidarnostni vir financiranja dolgotrajne oskrbe, v katerega bodo vključeni obstoječi viri iz zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja ter vzpodbujano zasebno zavarovanje za riziko dolgotrajne odvisnosti od nege in pomoči.

3. Vzpostavitev digitalne platforme za vzpodbujanje preventivnih in skupnostnih oblik pomoči. Sistematično in preventivno bomo vzpodbujali načela aktivnega in zdravega staranja, da bi tako učinkovito zmanjševali odvisnost od organiziranih oblik pomoči in povečavali čas neodvisnega življenja. Zagotovili bomo dostopnost informacij o različnih oblikah pomoči in storitvah iz nevladnega, javnega in zasebnega sektorja na enem mestu, dosegljivem v osebni, telefonski in digitalni obliki. Za vse izvajalce pomoči in storitev bomo uvedli sistem spremljanja zadovoljstva uporabnikov kot osnove za kvalitetno odločanje za izbiro storitev ali pomoči.

4. Povečati vlogo uporabnika pri izbiri oblik in izvajalcev javne mreže. Pri odločanju o pravicah uporabnikov o upravičenosti do pomoči bomo sledili načelu, da ima uporabnik vedno na voljo več različnih oblik pomoči, med katerimi izbira tako po obliki kot glede izvajalca, ki mu bo pomoč ponudil. Tako bomo težišče odločanja prenesli na uporabnika in izvajalce postavili v položaj, da bodo dejansko tekmovali za naklonjenost uporabnikov.

5. Spodbuda za preventivne in skupnostne oblike dejavnosti in bivanja v domačem okolju. Identificirali bomo ključne razloge za nastanek odvisnosti od tuje nege in pomoči ter

sistematično vzpodbujali preventivne programe pri nevladnih, javnih in zasebnih izvajalcih, da bi povečali število zdravih let in neodvisnost življenja. Težišče podpornih dejavnosti bomo prenesli na skupnostne oblike s prestrukturiranjem dejavnosti obstoječih izvajalcev in podporo novim iz nevladnega, javnega in zasebnega sektorja ter z vzpodbujanjem lokalnih skupnosti, da v večji meri prevzamejo odgovornost za organiziranje skupnostnih oblik pomoči za svoje občane.

6. Poenotenje pogojev za izvajanje javnih storitev in servisov ne glede na vrsto in status izvajalca. Standardizacija, pogoji in financiranje javnih storitev bo temeljila na vsebinskih in programskih načelih ne glede na vrsto in status izvajalca. Tako bodo pogoji za izvajanje in financiranje dejavnosti temeljili izključno za zagotavljanju kadrovskih, infrastrukturnih in drugih pogojev za izvajanje dejavnosti, ne pa na statusu izvajalca, ustanoviteljstvu ali resorju delovanja, pod katerega sodi.

7. Spodbujanje stalnega in javno dostopnega ocenjevanje zadovoljstva uporabnikov z izvajalci javne mreže. Za izvajalce v javnih mrežah bo vzpostavljen sistem neodvisnega spremljanja zadovoljstva uporabnikov, kjer bodo sodelovali uporabniki storitev in bo v depersonalizirani obliki javno dostopen. Tako bomo tudi na sistemskem nivoju zagotovili krepitev vpliva uporabnika na izbiro izvajalca storitev v javni mreži.

8. Spodbujanje aktivnega sodelovanja nevladnega sektorja v različnih oblikah pomoči - socialno podjetništvo. Nevladnim organizacijam bomo v večji meri omogočili vključevanje v izvajanje storitev in programov, financiranih iz javnih sredstev, podaljšali bomo ročnost pogodb o sodelovanju z nevladnim sektorjem in okrepili nadzor nad izvajanjem tudi v vmesnih obdobjih. Tako bomo okrepili vlogo nevladnega sektorja, omogočili njegovo večjo profesionalizacijo in bolj stabilno zagotavljanje programov v okviru nevladnih organizacij,

9. Uvedba vzpodbud in nagrad za prostovoljstvo. Sistematično bomo spodbujali prostovoljstvo z odpiranjem možnosti za vključevanje prostovoljcev v programe, ki so del javne mreže ali financirani iz javnih sredstev, hkrati pa bomo tudi uvedli spremljanje prostovoljskih aktivnosti posameznikov in organizacij ter jih z različnimi bonitetami vzpodbujali k aktivnemu in odgovornemu prostovoljstvu (npr. Projekt starejši za starejše).

10. Spodbujati bonuse v obliki višjih pokojnin pri kasnejšem upokojevanju in različne kolektivne in individualne oblike dodatnih pokojninskih zavarovanj. Presegli bomo upokojevanje iz polne delovne aktivnosti v popolno upokožitev z različnimi oblikami postopnega zmanjševanja delovne aktivnosti, mentorstva in možnosti legalnega obdavčljivega dela upokojenec, ki bodo tudi finančno stimulirani, da še aktivno prispevajo v procesu dela, postanejo zanimivi za delodajalce in izboljšujejo svoj finančni položaj preko izboljšanja

pokojninske osnove ali pridobivanja dodanega (obdavčenega) prihodka. Pripraviti bo potrebno okvir za novo pokojninsko reformo in iskati systemske rešitve za delovanje pokojninske blagajne. V letu 2015 bodo regres prejeli upokojenici in upokojenke, če bodo slednje dopuščale javnofinančne zmožnosti. V primeru več kot 2-3 % gospodarske rasti se bodo pokojnine ponovno usklajevale v skladu z javnofinančnimi zmožnostmi države.

11. Urad za starejše. Ustanovi se delovna skupina, ki bo analizirala dosedanje področne ukrepe, katerih namen je zagotavljanje aktivnega staranja ter prilagajanje demografskim spremembam v družbi. V delovni skupini bodo sodelovali predstavniki koalicijskih strank, predstavniki področnega ministrstva in predstavniki civilne družbe.

3.7. ZDRAVSTVO

Koalicija obljublja korektiv obstoječega zdravstvenega sistema v luči krepitev javnega zdravstva, upošteva njegovo finančno vzdržnost, s poudarkom na ohranitvi s pravicami čim bolj polnega obveznega zdravstvenega zavarovanja in jasnejše ločitve izvajanja javne in zasebne zdravstvene dejavnosti. Finančna vzdržnost obveznega zdravstvenega zavarovanja je prioriteta te koalicije, zato bomo najprej pripravili nov predlog zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Koalicijski partnerji se nadalje zavezujejo, da bomo krepili javni zdravstveni sistem na način, da bodo imele vse zavarovane osebe enake možnosti do zdravstvenega varstva, ko ga bodo potrebovale in bodo do njega upravičene. Obvezno zdravstveno zavarovanje bo ohranilo svojo univerzalnost in dostopnost do zakonsko določenih zdravstvenih storitev ob solidarnem zagotavljanju sredstev, pri čemer se koalicijski partnerji zavezujejo, da socialne kapice na področju obveznega zdravstvenega zavarovanja ne bomo uvajali. Do korupcije v javnem zdravstvu bomo zavzeli ničelno toleranco. Na področju opravljanja zdravstvene dejavnosti se bomo zavzemali za jasnejšo mejo med javnim in zasebnim izvajanjem zdravstvene dejavnosti.

Ukrepi:

1. Finančna vzdržnost obveznega zdravstvenega zavarovanja ob solidarnosti prispevni obremenitvi zavarovancev in čim večji ohranitvi obstoječih pravic. Potrebno je enakomerno obremeniti prispevno obremenjenost zavarovancev, pospešiti združevanje javnih zdravstvenih zavodov, vendar le tam, kjer je to strokovno opravičeno, prečistiti odhodkovne postavke ZZZS, ki po vsebini ne spadajo v OZZ (denimo specializacije zdravnikov, pripravništva, tericar I), okrepiti nadzor ZZZS nad zaračunavanjem zdravstvenih storitev s strani izvajalcev, povečati

avtonomnost in odgovornost ZZZS in poenostaviti partnerski dialog v javnem zdravstvu. Morebitno krčenje pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja se izvede nazadnje.

2. Ukinitvev prostovoljnega dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja ob prenosu premij v obvezno zdravstveno zavarovanje. Dopolnilno zavarovanje je tako že po definiciji vrsta prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, ki zavarovancem ne prinaša nobenih novih pravic do zdravstvenih storitev. Skupaj z obveznim zavarovanjem dopolnilno zavarovanje tako predstavlja del socialne varnosti zavarovanih oseb. Ker je tako del obveznega zavarovanja in ker novih pravic ne zagotavlja, ga ne potrebujemo. Ob njegovi ukinitvi je nujen prenos njegovih premij na obvezno zdravstveno zavarovanje. Možni obliki sta dajatev oziroma nadomestilo.

3. Ureditev pravic in obveznosti iz obveznega zdravstvenega zavarovanja na ravni zakona. V zadnji odločbi Ustavno sodišče RS (št. Up-1303/11-21, U-I-25/14-8 z dne 21. 3. 2014) jasno zapiše, da je vrsta, določitev pogojev za uveljavljanje pravic in način izvrševanja pravic izrecno pridržana zakonu. Če tako, je potem treba tiste pravice, ki so urejene le v Pravilih obveznega zdravstvenega zavarovanja (podzakonski akt), urediti na zakonski ravni.

4. Skupna javna naročila. Zavzemamo se tako za uveljavitev preglednega sistema javnega naročanja v zdravstvu in doseganje učinkovitega naročanja zdravil, medicinskih pripomočkov in druge opreme za potrebe v zdravstvu, za javno objavo nabavnih cen, vključitev in sprotno seznanjanje pristojnih ustanov s postopki javnega naročanja.

5. Razmejitev javnega in zasebnega. Na resnost problema hkratnega opravljanja dela v javnem in zasebnem sektorju v zdravstvu je dne 27. 2. 2014 v sistemskem načelnem mnenju opozorila Komisija za preprečevanje korupcije. V njem ta ugotavlja, da je prepletanje javnega in zasebnega interesa oziroma obstoj zdravnikov, ki hkrati delajo v javnem in zasebnem zdravstvu, samo po sebi precejšnje sistemsko korupcijsko tveganje, to dejstvo pa ustvarja tudi povečana tveganja za nastanek nasprotja interesov. To tveganje je treba s spremembo zakonodaje odpraviti.

3.8. MLADI

Koalicija si bo prizadevala okrepiti nadzor nad izvajanjem ukrepov za zaposlovanje mladih in podaljšati njihovo veljavnost. Posebno pozornost bomo namenili zagotavljanju pogojev za dostop do prvega stanovanja za mlade in mlade družine. Podpirali bomo boljše organizirano podporo ZZRS za aktivno iskanje nove službe za mlade že v času odpovednega roka in si prizadevali izboljšati mehanizme za aktivno iskanje prve zaposlitve („mladi ne sodijo na zavod“) tudi z nadgradnjo kompetence ljudi, zadolženih za reševanje problematike mladih brezposelnih.

Ukrepi:

1. Vse na enem mestu (VEM). Karierni inkubator za aktivno vključevanje mladih na trg dela in pridobivanje izkušenj na nivoju poklicnih in srednjih šol (mojsterski program) ter na univerzitetnem nivoju (podjetniško usposabljanje, javna dela, razvoj kompetenc skozi odprti dialog z gospodarstvom). Pri tem bi v aktivnosti vključili različna združenja npr. Obrtno-gospodarsko zbornico in socialne partnerje, ki najbolj razumejo potrebe v okolju na način, da bomo oblikovali stalne oblike sodelovanja.

2. Cenovno dostopnejši vrtci za mlade. Problematična demografska slika terja pomoč mladim družinam prek finančne podpore tudi v obliki določenih stroškov, ki za družine predstavljajo (pre)veliko breme. Potrebno bo povečati prespevne stopnje države in občin pri zagotavljanju olajšav za plačevanje stroškov vrtca.

3. Vavčerski sistem. Vavčerski sistem za opravljanje obveznega pripravništva in praks, s čimer bodo dijaki in študentje dobili več možnosti izbire za opravljanje le teh. Neplačane prakse in pripravništva na področjih, kjer zakonodaja predvideva obvezno pripravništvo in prakse, niso dopustne. V kolikor država zahteva delovne izkušnje in opravljanje dela s strani mladega človeka, naj ga za to tudi primerno plača. Vavčerski sistem bi povečal izbiro mlademu človeku, katerega delodajalca izbrati za opravljanje prakse in istočasno delodajalca motiviral, da se aktivno zavzema za pridobivanje mladih ljudi, ki bi želeli pri njem opravljati prakso ali pripravništvo.

4. Stanovanjske zadruge. Podpirali bomo dejavnosti ustanavljanja in delovanja stanovanjskih zadrug po zgledu modelov, ki so prisotni v Nemčiji in Švici. Zadruge bodo deležne davčnih ugodnosti pri pridobivanju kreditov za obnavljanje, izgradnjo ali nakup stavb, katerih namen bi bil pridobitev primerne stanovanja za nastanitev mladih družin ali posameznikov.

5. Študentska digitalna izkaznica. Slednja je potrebna za beleženje neformalnih delovnih izkušenj mladih, ker mladi danes delajo predvsem v različnih fleksibilnih oblikah dela (npr. študentsko delo), kjer pridobivajo veliko izkušenj, ki so pomemben pokazatelj njihovih kompetenc. Ker vsako delo šteje, delovne izkušnje ne bi smele biti odvisne le od pridobljenih izkušenj v delovnem razmerju, kjer se plačujejo prispevki, saj se izkušnje lahko pridobijo tudi drugje. Vse izkušnje se bodo tako beležile na primeren način na enem mestu, ki dejansko izkazuje kompetence, sposobnosti in izkušnje mladih.

6. Integracija kariernih inkubatorjev v redni šolski sistem na vseh nivojih izobraževanja (poklicne šole, srednje šole, fakultete). Na ta način bi se lažje odzvali na potrebe trga dela in

omogočili mladim lažjo izbiro za nadaljevanje izobraževanja ali izbiro poklica. Mladim je potrebno nuditi potrebno infrastrukturno podporo in okolje, da se bodo lahko kvalitetno odločili za nadaljevanje izobraževanja ali usposabljanja za poklic. Potrebno je tesno sodelovanje z združenji, ki delujejo na določenem področju, da bodo mladi deležni potrebnih in kvalitetnih odločitev za pravilno izbiro nadaljevanja svoje življenjske poti. Povezali bomo šolski sistem s trgom dela in v to vključili različne strokovne in stanovske organizacije, združenja in socialne partnerje.

7. Ugodni krediti. Subvencioniranje obrestne mere za nakup/obnovo starejših hiš na podeželju in prevzemanje kmetij za mlade skupaj z javnimi deli za brezposelne mlade na podeželju z namenom oživljanja kmetij in kulturne dediščine. Mladim prevzemnikom kmetij bomo omogočili nadaljevanje družinske tradicije, s katero bodo sebi omogočili preživetje in prispevali k prehranski samooskrbi v Sloveniji.

3.9. KULTURA

Koalicijski partnerji se bomo zavzemali za državotvorno, vključujočo in široko dostopno kulturo. Zavedamo se, da je potrebna prenova kulturnopolitičnega modela, s ciljem vzpostavitve močne mreže izvajalcev kulturnih programov in projektov v javnem interesu, ki bodo deležni podpore vseh ostalih resorjev, saj mora biti kulturna politika strateško umeščena v izvajanje vseh politik tako na ravni države kot lokalnih skupnosti. Zaveujemo se h krepitvi slovenske kulture, jezika in kulturne dediščine, saj v njih vidimo spodbujevalce ustvarjalnosti, socialne kohezivnosti in gospodarskega razvoja na celotnem slovenskem kulturnem prostoru. Zlasti nameravamo podpreti mednarodno promocijo slovenske kulture, zagotavljanje svobode medijskega prostora ter pospeševanje kulturno-umetnostne vzgoje na vseh ravneh izobraževanja in kulturne dejavnosti. Pri tem bomo prioriteto pristopili k usklajevanju in spreminjanju relevantne zakonodaje. Pri izvajanju kulturne politike bomo posebno pozornost posvečali tesnem sodelovanju kulturnega resorja z ostalimi resorji, gospodarstvom in lokalnimi skupnostmi ter krepitvi dialoga ministrstva za kulturo z vsemi deležniki na področju kulture.

Ukrepi:

1. Nov kulturni model. Slednji pomeni zagotovitev programske in finančne avtonomije javnih zavodov, izboljšanje pogojev delovanja nevladnih organizacij in samozaposlenih. Ob tem pa je potrebno zagotoviti alternativne vire systemskega financiranja kulturnih dejavnosti oz. delnega lastnega financiranja zavodov s storitvami na trgu. Potrebno bo izboljšati delovanje mreže

kulturnih zavodov (npr. tesnejše sodelovanje programske dejavnosti zavodov in združevanje podpornih služb istovrstnih zavodov s ciljem, da se kadrovska sestava v doglednem času prevesi v prid strokovnih uslužbencev). Krepani je potrebno povezovanje javnega sektorja z nevladnimi organizacijami in samozaposlenimi pri skupnih projektih, ki morajo doseči širok krog občinstva.

2. Promocija slovenske kulture. Projekt mednarodne promocije slovenske kulture z vključitvijo kulturnih vsebin Slovencev v zamejstvu in po svetu (MZZ in Urad za slovence v zamejstvu in po svetu, MG, pripadajoče agencije).

3. Ciljni ukrepi za odpravo administrativnih ovir. Slednji so potrebni za izboljšanje položaja ustvarjalcev (zlasti samozaposlenih) in izvajalcev kulturnih programov ter novinarjev. Pomembno je krepani avtonomijo izvajalcev kulturnih vsebin in omogočati soodločanje pri valorizaciji programov in projektov oz. posledično pri financiranju slednjih.

4. Ciljne inovativne vzpodbude. Vzpodbude za razvoj inovativnih pristopov za boljši dostop do kulturnih vsebin, zlasti s koordiniranjem vladnega in nevladnega sektorja ter spodbujanjem programskega sodelovanja med obema.

5. Digitalizacija kulture. Skozi sodobne tehnologije želimo doseči večjo dostopnost in varovanje kulturnih vsebin, kulturne dediščine ter obenem spodbuditi kulturno in medijsko pismenost (MIZŠ, MG, SVRK).

6. Infrastruktura. Zagotavljanje nujne infrastrukture za delovanje inštitucij, pomembnih za kulturo in ohranjanje kulturne dediščine (MIZŠ, MG in pripadajoče agencije).

3.10. GOSPODARSTVO

V koaliciji se zavzemamo za uspešno in družbeno odgovorno gospodarstvo, saj brez slednjega ni razvojnega napredka in višje blaginje ljudi. Zavzemamo se za boljše delovanje pravne države, saj brez slednjega ni ekonomsko učinkovitega in socialno pravičnega razvoja. Cilj je zagotoviti prijazno, stabilno in predvidljivo poslovno okolje. V koaliciji bomo zmanjšali administrativne ovire na vseh področjih, da bi oblikovali prijazno, predvidljivo in stabilno poslovno okolje za vse poslovne subjekte. V skladu s tem bomo skozi VEM (vse na enem mestu) točke poenostavili birokratske postopke, da bodo lahko podjetja opravila večje število administrativnih opravil, povezanih z državo, na enem mestu. Zavzemali se bomo za nadzorovano privatizacijo podjetij v državni lasti in za dvig kvalitete korporativnega upravljanja v državnih podjetjih. Cilj pametne

specializacije je preoblikovati gospodarstva tako, da bodo imela večjo dodano vrednost in konkurenčnejše dejavnosti. Zelena davčna reforma v povezavi s širšim konceptom zelene proračunske reforme bo postala ena izmed dolgoročnih usmeritev in temeljnih spodbud za hitrejšo strukturno preobrazbo slovenskega gospodarstva ter njegov trajnostni razvoj. V skladu z javnofinančnimi omejitvami in zmožnostmi želimo razbremeniti stroške dela. Bolj podrobno želimo spremljati učinke subvencioniranja in državnih pomoči za korekcijo državnih ukrepov. Obenem želimo intenzivirati sistemsko razdolževanje podjetniškega sektorja.

Ukrepi:

1. Plačilna disciplina in boj proti sivi ekonomiji. Okrepljen nadzor nad plačevanjem prispevkov in davkov s strani delodajalcev in uvedba davčnih blagajn za zajezitev sive ekonomije. Država mora postati vzoren plačnik ter izboljšati nadzor nad preostalimi neplačniki.

2. Vse na enem mestu (VEM). Gre za poenostavitev postopkov za pridobivanje sredstev, dovoljenj, znanja in informacij. Zavzemali se bomo, da bodo poslovni subjekti lahko opravljali čim večje število svojih aktivnosti in administrativnih opravil, povezanih z državo, na enem mestu (npr. dokumentacija in umeščanje objektov v prostor, pridobivanje informacij, financiranje podjetniških projektov, podpora *start up* podjetjem, podpora pri internacionalizaciji poslovanja, javna naročila, prijave na evropske razpise, presoja strateških projektov, razvoj kompetenc, podpora inovacijam). Cilj sprememb je zmanjšati administrativne ovire na vseh administrativnih področjih, s katerimi se soočajo podjetja, da bi država oblikovala prijazno, predvidljivo in stabilno poslovno okolje za vse poslovne subjekte in potencialne investitorje.

3. Nadzorovana privatizacija. Potrebno je nadaljevati s privatizacijskimi procesi, pri čemer je potrebno izhajati iz strategije in klasifikacije naložb. Presojati je potrebno od primera do primera in upoštevati širše družbene-ekonomske učinke posamezne privatizacije. Ključna infrastruktura naj ostane v lasti države, pri čemer se privatizacijska kupnina nameni za zmanjševanje zadolženosti in financiranje strateških razvojnih projektov države.

4. Izboljšanje upravljanja z državnim premoženjem. Upravljanje želimo izboljšati skozi učinkovito delovanje in upravljanje Slovenskega državnega holdinga z jasno strategijo upravljanja kapitalskih naložb ter klasifikacijo naložb. Obenem bo koalicija sprejela in začela izvajati kodeks korporativnega upravljanja podjetij v državni lasti z namenom zagotavljanja profesionalnega, transparentnega in neodvisnega upravljanja. Potrebno je bolj jasno opredeliti

pristojnosti DUTB skozi strategijo upravljanja in poslovnega načrta z vidika njene vloge pri prestrukturiranju podjetij.

5. Strategija pametne specializacije. Pametna specializacija je pristop, ki ga Evropska komisija vključuje v svoje programe kohezijske politike in je zato eden od pogojev za dostop do strukturnih skladov od leta 2014. Pametna specializacija pomeni oblikovanje platforme za konsenz o razvojni usmeritvi Slovenije skozi izbor prioriteten vsebinskih področij, kjer je smiselno razviti grozde dejavnosti na podlagi trajnih prednosti države in s posebnih poudarkom na spodbujanju rasti izvoza. Projektno financiranje razvojnih projektov bo potekalo skozi jasne kriterije izbire (ZIPP = zeleno, inovativno, pametno, povezano).

6. Strukturna preobrazba slovenskega gospodarstva in povečevanje stroškovne učinkovitosti. Zelena davčna reforma lahko izboljšuje stanje okolja in obenem zaradi znižanja davkov ali socialnih prispevkov omogoča večjo stroškovno konkurenčnost in rast gospodarstva. Zaradi relativno visokega deleža zelenih davkov v RS enkratno in znatno povečanje določenih zelenih davkov ni smiselno. Ključna je dolgoročna usmeritev in postopnost, ki daje dovolj časa za ustrezne prilagoditve. Vse skupaj mora nadgraditi transparentna in namenska uporaba zbranih davčnih prihodkov za nižjo obremenitev na delo in za eko-subsidije na podjetniški ravni. Postopno je potrebno ukiniti okolju škodljive subvencije gospodarskim subjektom, ki povzročajo škodo okolju. Namesto tega naj se sredstva namenijo za pametno specializacijo oziroma za znižanje obremenitev dela (delna socialna kapica).

7. Centralizirano spremljanje učinkov subvencioniranja in državnih pomoči. Slednje bo pripomoglo h korekcij ukrepov s strani države glede na učinke. Preusmeriti je potrebno sredstva podjetjem, ki izkazujejo jasne razvojne perspektive, s testiranim tržnim potencialom (podpora le trajnim tržnim projektom).

8. Investicijske spodbude. Delna oprostitev plačila davka na dobiček ob reinvestiranju dobička v investicije za razvoj. Pobuda lokalni skupnosti za postopno plačevanje komunalnih prispevkov in nadomestil stavbnega zemljišča za investicije v prvih treh letih delovanja.

9. Intenziviranje systemskega razdolževanja podjetniškega sektorja. Skrajševanje dolgotrajnih insolvenčnih in sodnih postopkov v gospodarskih sporih ter spodbujanje poslovnih bank k lastniškemu vstopu v zadolžena podjetja. Pospešili bomo razdolževanje podjetij s spodbujanjem odpravljanja neugodne (kratkorodne) strukture financiranja podjetij. Razdolževanje podjetij se bo pospeševalo s spodbujanjem kapitalizacije podjetij (npr. spodbude

za konverzije terjatev bank v kapital podjetij), nadzorovano privatizacijo in refinanciranjem po nižjih stroških financiranja. Z razdolžitvijo bodo podjetja lahko financirala svoj razvoj in povečala svojo konkurenčnost.

10. Izboljšati nadzor nad avtorskimi pravicami in delovanjem SAZAS-a. V koaliciji želimo izboljšati položaj ustvarjalcev na področju kulture ter obenem izboljšati izvajanje zakonodaje na področju avtorskih in sorodnih pravic

11. Ostali ukrepi. (1) Zagotoviti sodelovanje pri sistemskem urejanju normativov (vsebinskih in finančnih pogojev) za postopno uvajanje vajeništva v slovenski izobraževalni system. (2) Razvoj kompetenc za obrtnike na področju inovativnosti, povezovanja, razvoja produktov, storitev ter njihove uspešne manifestacije na trgu, na področju novih tehnologij in vodenja družinskih podjetij. (3) Priprava modela davčnih olajšav za projekte pametne specializacije (npr. modernizacija obrtniških del s sodobnimi informacijskimi rešitvami, robotiko in industrijskim designom). (4) Mreža inovativnih idej za medsebojno povezovanje domačih obrtnikov pri nastopu na tujih trgih. (5) Šola mojstrstva in obrti v sodelovanju z Obrtnimi zbornicami in razvojnimi agencijami.

3.11. BANKE IN ZAVAROVALNICE

Koalijski partnerji se bomo zavzemali za stabilen bančno-finančni sistem, ki bo podpiral razvojno financiranje in prestrukturiranje gospodarstva, kar bo posledično podpiralo krepitve konkurenčnosti gospodarstva in prizadevanja za ohranitev in odpiranje novih delovnih mest. Sanacija bančnega sistema mora potekati v bodoče predvsem skozi sanacijo gospodarstva in z aktivnim pristopom znotraj samih bank. Za hitrejše in zlasti učinkovitejše prestrukturiranje podjetij bo potrebna aktivnejša vloga slabe banke (DUTB), SID banke in komercialnih bank. Zagotoviti je potrebno postopke za učinkovitejše in transparentnejše upravljanje s premoženjem, prenesenim na slabo banko (DUTB), oboje v korist državnega proračuna in posledično državljanov Republike Slovenije. Zahtevamo družbeno odgovorno delovanje finančnih inštitucij (vključno z DUTB in SDH), zato se bo zahtevalo izboljšanje njihovega korporativnega upravljanja in vzpostavitev učinkovitejšega nadzora. Koalijske partnerice bomo povrnile zaupanje v nosilce nadzornih funkcij in izvajalce javnih pooblastil v finančnem sistemu.

Ukrepi:

1. Vse na enem mestu (VEM). Slednje bo podjetjem omogočalo primerjavo ponudb (programov) financiranja s strani komercialnih in nekomercialnih (državnih) ponudnikov na enem mestu. Informiran izbor jim bo omogočil, da uredijo vse potrebne administrativne korake preko enotne vstopne točke v primerno kratkem času. S točko VEM bomo podjetjem in državljanom poenostavili iskanje javnih razpisov, razpisanih programov za financiranje, zavarovanje poslov, premoženja, ter prijavljanje nanje ter jim s preglednostjo in primerjavo omogočili informirano izbiro programa, ki najbolj ustreza njihovim potrebam.

2. Nadzor in združitev nadzornih inštitucij. Potrebna bo vzpostavitev učinkovitega sistema nadzora in izvajanje aktivnega nadzora nad delovanjem slabe banke (DUTB) in finančnih nadzornih inštitucij. Združitev finančnih nadzornih inštitucij (BS, ATVP, AZN) z namenom vzpostavitve enovitega, povezanega in učinkovitega nadzora na slovenskem finančnem trgu. Zmanjšali se bodo stroški nadzora, ki bremenijo subjekte nadzora in povečali proračunski prihodki iz naslova preusmeritve dela rezerv teh inštitucij v proračun.

3. Preiskava bančne luknje z jasno opredelitvijo odgovornosti. Za zagotovitev povrnitve zaupanja v finančne inštitucije, nadzorne inštitucije in pravno državo bomo izvedli preiskavo in opredelili odgovornost za nastalo bančno luknjo.

4. Potrpežljiva posojila. Spodbujanje uvedbe t.i. potrpežljivih posojil pri finančnem prestrukturiranju podjetij ter povečanje koordiniranja financiranja podjetij iz virov komercialnih bank z drugimi viri za doseganje optimalne strukture njihovega financiranja.

5. Bančna sanacija. Sanacija bančnega sistema mora potekati v bodoče predvsem skozi sanacijo gospodarstva in z aktivnim pristopom znotraj samih bank ob aktivni nadzorni vlogi Banke Slovenije ter njenem koordiniranju z ministrstvom, pristojnim za gospodarstvo, za optimizacijo učinkov. Potrebna bo aktivnejša vloga Banke Slovenije glede zahtev bankam, da aktivno obravnavajo preostala slaba posojila v bilancah bank in pripravijo strateške ter akcijske načrte v zvezi z obravnavo preostalih slabih posojil.

3.12. KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PODEŽELJE

V koaliciji gradimo vizijo slovenskega kmetijstva, ki bo temelj prehranske varnosti države in (v verigi dodane vrednosti, skupaj z gozdarstvom in ribištvo) tudi temelj gospodarske vitalnosti podeželja. Prizadevali si bomo za razvoj kmetijstva, ki bo odporno na učinke podnebnih sprememb in bo prispevalo k trajnemu izboljšanju stanja naravnih virov. Stremeli bomo k

ustvarjanju stimulativnega poslovnega okolja v kmetijstvu in z njim povezanih dejavnostih, vključno s pospešenim prenosom inovacij in dobrih praks na čim širši krog uporabnikov. Prioritetno bomo spodbujali aktivnosti, ki trajno izboljšujejo konkurenčnost slovenskega kmetijstva ter krepijo povezanost in partnerski odnos med akterji vzdolž verige preskrbe s hrano in gozdno-lesne verige v državi. Povečali bomo povezanost javnih intervencij v kmetijstvu z doseganjem merljivih ciljev na področjih varovanja naravnih virov ter zagotavljanja varne in kakovostne hrane. V zvezi s slednjim koalicijski partnerji podpiramo nadaljevanje izgradnje učinkovitega in transparentnega sistema zagotavljanja varnosti hrane, pri čemer želimo okrepiti zlasti zaupanje slovenskih potrošnikov v preskrbo z varno hrano domačega izvora. Dolgoročno želimo zmanjšati odvisnost od subvencij v kmetijstvu pri proizvodnji varne in zdrave hrane.

Ukrepi:

1. Večja ciljna usmerjenost in strateška domišljenost naložbenih podpor na podeželju.

Večja gospodarnost, ciljna usmerjenost in strateška domišljenost naložbenih in drugih javnofinančnih podpor na podeželju z namenom spodbujanja večje energetske učinkovitosti, prilagajanja klimatskim spremembam in višje dodane vrednosti.

2. Kratke oskrbne verige z lokalnimi proizvodi v proizvodnji hrane in v gozdno-lesni verigi.

Podpore aktivnostim, povezanim z dolgoročnim in partnerskim sodelovanjem med gospodarskimi subjekti vzdolž verige preskrbe s hrano in v gozdno-lesni verigi. Posebno pozornost bomo namenjali promociji kratkih oskrbnih verig z lokalnimi proizvodi, razvoju inovativnih oskrbnih verig in vključevanju lokalnih ponudnikov v zelena javna naročila.

3. Spodbude za nove oblike kooperativ na podeželju. Podpore za učinkovitejše povezovanje ponudnikov v kmetijstvu in gozdarstvu, bodisi s spodbudami za poslovno povezovanje obstoječih zadrug, ali pa s (časovno omejenimi) podporami novoustanovljenim organizacijam proizvajalcev, vključno z novimi oblikami kooperativ na podeželju. Večje podpore bodo deležne skupine slovenskih proizvajalcev pri dodajanju vrednosti primarni proizvodnji ter odpiranju novih delovnih mest na podeželju.

4. Dosledno upoštevanje zakonodaje pri spremembi namembnosti kmetijskih zemljišč.

Zaostritev in dosledno upoštevanje zakonodaje, ki ureja spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč v načrtovanju rabe prostora, zlasti v smeri večje zaščite kmetijskih zemljišč 1. kategorije in vodnih virov.

5. Krepitev podpore mladim prevzemnikom kmetij in predstavitvene dejavnosti. Nadaljnja spodbuda generacijskemu prenosu kmetij in okrepitvi vseživljenjskega učenja v kmetijstvu in z

njim povezanih dejavnosti z neformalnimi oblikami izmenjave znanja (npr. demonstracijski objekti, mojstrske kmetije) za večji prenos inovacij in dobrih praks v kmetijstvu, preskrbi s hrano in gozdarstvu.

6. Dostopnost do hrane domačega eko izvora. Večanje dostopnosti ekološke hrane domačega izvora v prodaji na drobno z višjimi okoljskimi plačili tržnim ekopridelovalcem in preusmeritvijo prihranjenih sredstev (iz naslova nižjih plačil netržnim ekopridelovalcem) v ukrepe za učinkovitejše trženje ekoživil.

7. Vzpostavitev učinkovitejšega in javnofinančno vzdržnejšega sistema upravljanja s tveganji. V kmetijstvu spodbujamo večjo vključenost kmetijske proizvodnje v sistem zavarovanj ob večjem upoštevanju tveganj v proizvodnem/poslovnem odločanju na kmetijskih gospodarstvih. Vzajemna kmetijska zavarovalnica lahko spodbuja postopno odpravo državnih pomoči zaradi vremenskih razmer in naravnih nesreč (zavarovanje kot pogoj za prejem subvencij).

3.13. ENERGETIKA

Koalicijski partnerji se bomo zavzemali za stabilno, učinkovito in trajnostno naravnano oskrbo z energijo. Zavzemali se bomo za zmanjšanje energetske odvisnosti in strmeli k doseganju sprejetih domačih in mednarodnih okoljskih obveznosti skozi učinkovito rabo energije in energetske upravljanje. Skupaj se bomo zavzemali za povečano zanesljivost dobave energije, zagotovili trajnostno naravno oskrbo z energijo skozi izrabo obnovljivih virov energije ter odprli priložnosti za vlagatelje skozi enostavnejše umeščanje energetskih objektov v prostor. Zavedamo se pomembnosti alternativnih virov energije, zato se bomo zavzemali za uvajanje za Slovenijo strateško zanimivih virov.

Ukrepi:

1. Energetska sanacija stavb v državni, občinski in privatni lasti (trajnostna gradnja). Energetska sanacija stavb v državni, občinski in privatni lasti bo pripomogla k zagonu gradbeništva in obenem povečala kreditno aktivnost poslovnih bank (ob koriščenju EU sredstev). Energetska sanacija starejših stavb pomeni večjo energetske učinkovitost (varčevanje z energijo) in večjo potrošnjo na ravni gospodinjstev in države (EU sredstva), kar bo imelo spodbuden vpliv za gradbeništvo in lesno-predelovalno industrijo v RS.

2. Finančno vzdržen sistem podpor za OVE. Omejili bomo letno podporo za OVE, da bomo lahko pokrili obveznosti za nazaj in naprej. Ob tem bomo pripravili kriterije za višino spodbude glede na udeležbo slovenske industrije pri proizvodnji tehnologije.

3. Neodvisna revizija izvedbe gradnje TEŠ 6. Potrebno je revizija investiranja in ekonomike obratovanja, na podlagi katerih bo sprejeta odločitev o nadaljnjem delovanju TEŠ 6.

4. Investicije v verigo hidroelektrarn na Savi. Nadaljevanje investicije v gradnjo verige hidroelektrarn na Savi, pri čemer bomo spodbujali participativni process odločanja, da ne bo prihajalo do zamud pri umeščanju objektov v prostor.

5. Posvetovalni referendum o izgradnji 2. blok-a NEK. Na področju energetike podpiramo projekte s trajnostno naravnano oskrbo z energijo. O konkretnih energetskih projektih bomo dokončno odločali v okviru priprave novega energetskega koncepta. Do takrat ne podpiramo gradnje JEK, dopuščamo pa možnost posvetovalnega referenduma.

6. Izdelava metodologije za ocenjevanje ekonomike projektov na nivoju države. (ceste, telekomunikacija,...) z namenom izdelave realnih ekonomskih ocen.

3.14. POLITIČNI SISTEM

Procesi in institucije političnega sistema zagotavljajo podporno okolje vsem družbenim podsistemom, a to vlogo lahko opravljajo le, ko delujejo po načelih pravne države, spoštovanja temeljnih družbenih vrednot in človekovih pravic in dostojanstva ter stalni pozornosti in odzivnosti na potrebe različnih družbenih skupin, gospodarskega okolja, narave in vitalnih interesov države. Politični sistem s sodelovalnim in vključevalnim pristopom vseh podsistemov mora omogočiti okoliščine za izhod iz krize ter nadaljnje uspešno delovanje države in njenih podsistemov. Kot posebno vrednoto delovanja političnega sistema poleg transparentnega in odprtega procesnega in institucionalnega delovanja države prepoznavamo vlogo države tudi pri spodbujanju, vzpostavitvi in ohranjanju strpnega, kulturnega, konstruktivnega in sodelovalnega dialoga med vsemi zainteresiranimi nosilci političnega delovanja. Koalicija se zavezuje, da bo s svojim delovanjem s ciljem po dvigu transparentnosti in zaupanja v delo in institucije države zagovarjala, varovala in razvijala večstrankarsko parlamentarno demokracijo, se na dejanske probleme aktivno odzivala in omogočila delujočo pravno državo, koordinacijsko delovanje med in znotraj posameznih vej oblasti, vključevanje in spoštovanje družbenih ter gospodarskih pobud ter v vseh navedenih okvirih predvsem spoštovanje in varovanje temeljnih družbenih vrednot in

človekovih pravic. V navedenih okvirjih se koalicija zavezuje, da bo pri svojem delovanju stalno stremela k:

- (1) Spoštovanju človekovih pravic, svoboščin in temeljnega človeškega dostojanstva pri sprejemanju ter izvajanju političnih odločitev.
- (2) Spodbujanju politične participacije državljanek in državljanov, še posebej mladih.
- (3) Povečanju sodelovanja, transparentnosti in odgovornosti delovanja temeljnih političnih institucij na lokalnem, državnem in mednarodnem nivoju.
- (4) Vzpostavitvi odprtega in transparentnega sistema sodelovanja s civilno družbo.

Ukrepi:

1. Sprejem celovite strategije razvoja države do leta 2030. Najkasneje do konca leta 2015 sprejem strategije razvoja države do leta 2030, ki bo oprta na celovitih interdisciplinarnih strokovnih znanjih in potrebah različnih deležnikov sistema.

2. Optimizacija števila ministrstev in podrejenih organov. Postopna optimizacija dela parlamentarnih odborov in njihove nadzorne funkcije v sodelovanju z zunanjo strokovno javnostjo (zgled angleškega parlamentarnega dela).

3. Vzpostavitev delujoče in odzivne digitalne platforme/portala za sodelovanje s civilno družbo. Do najkasneje sredine leta 2015 vzpostavitev delujoče in odzivne digitalne platforme/portala za sodelovanje s civilno družbo.

4. Vzpostavitev možnosti elektorskega glasovanja (e-volitve). Celovita strokovna analiza in na njenih podlagah vzpostavitvljena morebitna možnost elektronskega glasovanja (e-volitve) do prvih naslednjih volitev na nacionalni ravni.

5. Pobuda za proporcionalni volilni sistem s preferenčnim glasom. Strokovna analiza (pravna in politološka) pobude za proporcionalni volilni sistem s preferenčnim glasom za prve prihodnje parlamentarne volitve in v tej povezavi morebitna sprememba sedanje volilne ureditve.

6. Informiranje. Polletno informiranje javnosti o dosežkih dela parlamentarne, izvršilne in zakonodajne veje oblasti, s pričetkom ob koncu leta 2014, ki ga preko svojih kanalov in izbranih medijev izvajajo predstavniki posamezne veje oblasti.

3.15. JAVNA UPRAVA

Za optimizacijo strokovnega in transparentnega delovanja javne uprave bomo vzpostavili jasno in nezapleteno organizacijsko strukturo, s katero bo mogoče učinkovito sprožati upravne procese in slediti posameznim fazam. Vzpostavili bomo učinkovito komunikacijo in na tej podlagi izboljšali usklajevanje dela pri notranji medresorski in mednivojski koordinaciji. Na ta način bomo tudi ugotavljali sistemske napake in razloge za zastoje. Takšno delovanje zahteva kompetentno vodenje, zato bomo na vodilne položaje postavljali posameznike, ki so dorasli zahtevam po hitrem in prožnem delovanju javne uprave. Ob kompetentnosti bomo od vodilnih zahtevali tudi zgledno vodenje, ki mora obsegati strokovnost, odgovornost, etičnost in ničelno toleranco do koruptivnosti. Zmanjševali bomo politične vplive na kadrovanje in strokovno delo in jih nadomestili z mehanizmi za napredovanje, ki bodo zagotavljali razporejanje pravih ljudi na prava mesta. Ustvarjalno in spodbudno okolje za delovanje javne uprave bomo zagotavljali s spoštovanjem strokovnega dela. Dosledno bomo sledili načelom »prijazne uprave« do vseh deležnikov upravnih procesov. Krepili bomo moderno upravo, utemeljeno na načelih učinkovitosti, preglednosti, etičnosti in odgovornosti.

Ukrepi:

- 1. Jasni in transparentni kriteriji napredovanja.** Skozi slednje želimo doseči, da vsi deležniki vedo kdaj in pod katerimi pogoji lahko javni uslužbenec napreduje. Kriteriji morajo biti vnaprej določeni tako, da je napredovanje odvisno od strokovne uspešnosti opravljanja del in nalog.
- 2. Jasni in transparentni kriteriji odgovornosti.** Vzpostaviti je potrebno jasne kriterije osebne odgovornosti vsakega zaposlenega v javni upravi, da se prepreči prelaganje in izmikanje odgovornosti. Potrebno bo začeti spreminjati tudi plačni sistem. Cilj projekta bo povečati uspešnost in učinkovitost delavcev, ter dvigniti kvaliteto in hitrost opravljanja javnih storitev.
- 3. Stalno usposabljanje javnih uslužbencev.** Javne uslužbenke je potrebno stalno usposablјati, saj je le tako mogoče zagotoviti povečanje strokovnosti in učinkovitosti opravljanja del in nalog v stalno spreminjajočem se okolju.
- 4. Zagon projektov VEM (vse na enem mestu) na nivoju javne uprave.** Dejansko uresničevanje modela VEM v praksi, saj model omogoča strankam, da dobijo informacije na enem mestu, tako da je izvedba postopka in odločanje o strankinem pravno zavarovanem interesu možno s čim manjšo zamudo in s čim manjšimi stroški.

5. Povečanje odzivnosti in prožnosti pri upravnih storitvah. Slednje mora temeljiti na strokovnosti, preglednosti, etičnosti in odgovornosti delovanja javne uprave in pomeni povečanje učinkovitosti ter gospodarnosti rabe virov (uslužbenci, oprema in finančna sredstva).

6. Transparentnost. Preglednost delovanja javne uprave je temeljni pogoj za zagotavljanje njenega odgovornega delovanja za uresničevanje javnega interesa, kakor tudi za preprečevanje, odkrivanje in uveljavljanje odgovornosti zaradi zlorab v zvezi z njenim delovanjem.

7. Digitalna platforma za kakovostno sodelovanje z zainteresiranimi javnostmi. Delujoč sistem sodelovanja z zainteresiranimi javnostmi omogoča konstruktivno sodelovanje javnosti (strokovne in splošne) v upravnih procesih je obojestransko koristno, saj javna uprava na ta način dobiva potrebne informacije za učinkovitejše delovanje.

3.16. VARNOST

Koalicijski partnerji se bomo zavzemali za vzpostavitev vzdržnega in učinkovitega sistema za zagotavljanje posameznikove in nacionalne varnosti oz. za sodelovanje pri zagotavljanju mednarodne varnosti. Zato bomo povečali sistemsko pripravljenost in odzivnost na kompleksne grožnje varnosti. Ob tem bomo v skladu z našimi viri poskrbeli za racionalno in dolgoročno izgradnjo večnamenskih zmogljivosti. Prioritetno bomo pristopili k zagotovitvi dostojnega in profesionalnega opravljanja službe vsem, ki skrbijo za našo varnost. Hkrati pa se zavezujemo, da bomo zagotavljanje nacionalne varnosti v skladu z našimi nacionalnimi interesi in viri še bolj integrirali v okvir mednarodnih sistemov kolektivne varnosti oz. obrambe.

Ukrepi:

1. Celovit sistem kriznega upravljanja in vodenja. Med vsemi relevantnimi ministrstvi in organi v njihovi sestavi bomo oblikovali celovit sistem kriznega upravljanja in vodenja, ki bo temeljil na sistemsko enotnih pravilih, načelih, ciljih in mehanizmih medresorskega sodelovanja ter okrepljeni vlogi Sveta za nacionalno varnost. Slednji bo v primeru kakršnegakoli ogrožanja varnosti skrbel za usklajeno delovanje vseh relevantnih podsistemov in mehanizmov. Za zagotovitev IK podpore, ki je potrebna za takšno delovanje Sveta za nacionalno varnost, bomo Nacionalni center za krizno upravljanje popolnoma integrirali v Svet za nacionalno varnost.

2. Prilagoditev organizacijske strukture. Ministrstvom in organom v njihovi sestavi, ki so primarno zadolžena za notranjo varnost in obrambo bomo prilagodili notranjo organizacijsko

struktura, tako, da bo ta sledila spremembam v sodobnem varnostnem okolju. Na ministrstvu za obrambo bomo izvedli racionalizacijo in integracijo funkcionalno podobnih organizacijskih enot upravnega dela ministrstva, Slovenske vojske in Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Hkrati s tem bomo poskrbeli za učinkovito vključitev zmogljivosti Slovenske vojske v sistem zaščite in reševanja pred naravnimi in drugimi nesrečami.

3. Programsko financiranje. Na področju varnosti bomo uvedli programsko naravnano financiranje, ki bo omogočilo uresničljivo strateško planiranje in načrtovanje ter dolgoročno in ekonomsko učinkovito izgradnjo ključnih večnamenskih zmogljivosti za zagotavljanje varnosti. Hkrati bomo v centralni sistem javnega naročanja vključili tudi vsa obrambna in zaupna naročila.

4. Karierna pot. Na podlagi strokovnih in transparentnih meril in realnih potreb bomo poskrbeli za natančno opredelitev karierne poti vseh, ki so zaposleni v nacionalno-varnostnem sistemu. Hkrati s tem bomo poskrbeli za ustrezno plačevanje oz. nagrajevanje in celostno skrb vseh, ki v nacionalno-varnostnem sistemu opravljajo poklicno ali prostovoljno službo.

5. Opredelitev ciljev. V nacionalnih strateških dokumentih bomo natančno opredelili nacionalno-varnostne in zunanjepolitične cilje države. Ti cilji bodo ključna osnova za kakršnokoli delovanje Slovenije v sistemih kolektivne varnosti oz. obrambe.

3.17. ZUNANJA POLITIKA

Koalicijske partnerke se zavzemamo za suvereno in državniško naravnano zunanjo politiko, ki služi ljudem in državi ter spoštuje sprejete mednarodne zaveze. RS mora imeti konsistentno in koherentno, nacionalno zavedno in globalno odgovorno, prilagodljivo in kreativno, družbeno povezovalno in ekološko naravnano zunanjo politiko. Ključna zunanjepolitična usmeritev bo povrnitev kredibilnosti in krepitev zunanjepolitične prepoznavnosti države in vseh naših ljudi doma in po svetu, tako za zaščito in zastopanje naših interesov v mednarodnem prostoru in EU kot tudi za spodbujanje in ustvarjanje priložnosti za gospodarske, razvojne, znanstveno-tehnološke, kulturne, izobraževalne, športne in druge uspehe v tujini. Doseženo bo koalicija nadgradila z zastavitvijo ambicioznih zunanjepolitičnih ciljev. Z njimi bo upoštevala vrednote in načela, iz katerih slovenska zunanja politika izhaja, da bi se lahko soočila s svetovnimi izzivi z jasno zastavljenimi strateškimi cilji in preudarno izbranimi prednostmi nalogami po posameznih področjih in območjih. Koalicijske partnerice želijo zato na osnovi čimširšega družbenega soglasja in razumevanja spreminjajočega okolja voditi proaktivno zunanjo politiko in načelno diplomacijo, ki izhajata iz Ustave, varstva človekovih pravic in mirnega reševanja sporov.

Posebno pozornost bodo namenile tudi krepitvi sodelovanja s Slovenkami in Slovenci po svetu ter vzpostavljanju pogojev doma in po svetu za njihov obstoj in avtonomen razvoj.

Ukrepi

1. Vse na enem mestu (VEM). Srednjeročno (do 2018) bodo koalicijske partnerice nadgradile obstoječ sistem gospodarske diplomacije z dopolnitvijo vseh aktivnosti glede pomoči izvoznim podjetjem in glede tujih vlaganj v Slovenijo v smeri oblikovanja VEM za naše in tuje gospodarske subjekte.

2. Prenova deklaracije o zunanji politiki. Koalicijske partnerice bodo prenovile dolgoročnejšo deklaracijo o zunanji politiki, ki bo s koalicijskim in parlamentarnim usklajevanjem ter po javni razpravi in uskladitvi z ostalimi strateškimi dokumenti države sprejeta v državnem zboru s čimširšim soglasjem v prvi polovici 2015. Deklaracija bo omogočila poenotenje slovenske zunanje politike ter nadzorno in korektivno funkcijo državnega zbora. Diplomacija, še zlasti kot notranja in zunanja služba MZZ, ostaja osrednje sredstvo slovenske zunanje politike, pri čemer ima in bo imelo MZZ tudi osrednjo usklajevalno vlogo v sistemu slovenske zunanje politike in diplomacije.

3. Sprejem nove strategije zunanje politike. Koalicijsko usklajena in na vladi sprejeta strategija zunanje politike do leta 2020 bo operacionalizirala temeljne nacionalne interese in prioritete po področjih in območjih za nadzor nad mednarodnimi in regionalnimi (EU) pogoji za preživetje in trajnostni razvoj slovenske države in družbe ter njunih ljudi doma in po svetu. Strategija bo vzpostavila merilo za presojo uspešnosti in učinkovitosti načrtovanja in izvajanja zunanjepolitičnih in diplomatskih aktivnosti ter reorganiziranje in kadrovske konsolidacije Ministrstva za zunanje zadeve (MZZ), vključno z njegovo diplomatsko in konzularno mrežo, v smeri razvoja integrativnega slovenskega diplomatskega sistema.

4. Znotrajsektorska uskladitev in specializacija slovenske diplomacije. Oba zgornja strateška dokumenta bosta skupaj omogočila znotrajsektorsko uskladitev temeljnih interesov (vključno s strateškim nadzorom nad upravljanjem z vodami, naravnimi viri, energetsko, kritično infrastrukturo), območnih (Slovenija kot (južno) slovanska, srednjeevropska in sredozemska država) in področnih prioritet (predvsem gospodarske diplomacije, ki bo srednjeročno nadgrajena s politično vlogo »vozlišča« omogočanja mednarodnih stikov med svetovnimi regijami in državami ter dolgoročno z razvijanjem infrastrukture za mirno reševanje mednarodnih sporov). Prav tako bosta dokumenta predvidela ukrepe za specializacijo slovenske

diplomacije na področjih varstva človekovih pravic, humanitarne pomoči in razvojnega sodelovanja.

5. Celovita integracije EU dimenzije v delovanje slovenske države in družbe. Celoviteje integrirali perspektive delovanja znotraj in preko EU v vsakodnevno delovanje slovenske države in družbe. Delovanje Republike Slovenije znotraj EU v marsičem presega zgolj zunanjepolitično dimenzijo in zmožnosti/pristojnosti MZZ, zato je treba EU dimenzije čim celoviteje integrirati v celotno delovanje slovenske države in družbe ter tako znotrajsektorsko kot medsektorsko konstantno usklajevati ter ustrezno strateško voditi (usklajevati z nadrejeno strategijo razvoja države in družbe ter ostalimi sektorskimi strategijami) in projektno financirati. Zato so koalicijski partnerji soglasni, da se ob vzpostavitvi vlade

(1) imenuje državnega sekretarja v kabinetu vlade, odgovornega za medresorsko usklajevanje znotraj EU

(2) smiselno oživi kontinuirano delujoč sistem medresorskega usklajevanja, ki je obstajalo v času predsedovanja Slovenije v Svetu EU

(3) sprejme ukrepe za znotrajsektorsko usklajevanje delovanja med predstavniki in predstavnicami Republike Slovenije na ravni EU ter uradniki in uradnicami, ki skrbijo za pripravo notranje zakonodaje

(4) vključi reprezentativne predstavnike civilne družbe v takšen sistem medresorskega usklajevanja (prek četrtletnih razširjenih sej, ki se začnejo z letom 2015)

(5) zagotovi celovito organizacijsko in kadrovsko podporo takšnemu sistemu s sodelovanjem vseh ministerstev, vladnih služb, državnega zbora in predsednika države.

6. Sprejetje strategije sodelovanja s Slovenkami in Slovenci po svetu. Ob preimenovanju obstoječega v Urad za Slovence in Slovenke po svetu, ki svoje delovanje usklajuje z MZZ ter ostalimi ministrstvi, ter ministra brez listnice, ki je zadolžen za ta resor, bodo koalicijske partnerice uskladile in sprejele dolgoročno Strategijo sodelovanja s Slovenkami in Slovenci po svetu do konca 2015. Izhajajoč iz obvez, zapisanih v 5. členu Ustave Republike Slovenije v povezavi s Preambulo k Ustavi Republike Slovenije, bo ta strategija in njena implementacija pomagala ohraniti in še poglobiti povezave s Slovenci in Slovenkami po svetu, da se na ta način ohranja in krepi slovenska kultura in slovenski kulturni proctor, ter ekonomske zmožnosti ohranjanja njihove kolektivne avtonomije v odnosu do večinskega prebivalstva, da v partnerskem odnosu izkoristimo njihovo znanje, poznavanje lokalnih posebnosti in njihove stike ter da odpiramo možnosti našim izvoznikom ali pa pripeljemo potencialne investitorje.

3.18. JAVNE FINANCE

Za izhod iz ekonomske krize so, poleg ukrepov za stabilnost bančnega sektorja, privatizacija ter razdolževanje in prestrukturiranje podjetij, nujni tudi ukrepi za konsolidacijo in dolgoročno vzdržnost javnih financ. Slovenija mora po priporočilih Sveta EU iz junija 2013 znižati primankljaj sektorja države na manj kot 3 % BDP do leta 2015. Program stabilnosti je skupaj z Nacionalnim reformnim programom (oba dokumenta sta iz aprila 2014) podlaga za pripravo in izvajanje ukrepov ekonomske politike za doseganje gospodarskih in javnofinančnih ciljev države. Koalicija bo v mandatnem obdobju imela dva glavna cilja fiskalne politike:

- (1) Zniževanje primankljaja sektorja države in doseganje strukturno izravnane salda
- (2) Omejitev rasti in postopna stabilizacija dolga države.

Cilj fiskalne politike bo izvajanje ukrepov za nadaljne zmanjševanje primankljaja sektorja države tako, da bomo v letu 2015 odpravili presežni primankljaj ob pogoju, da doseženi primankljaj v letu 2014 ne bo pomembneje odstopal od planiranega. Nadaljevali bomo s strukturnim prilagajanjem, ki bo Sloveniji omogočilo doseganje strukturno izravnane salda, kar je skladno z ustavnim pravilom uravnoteženega proračuna. Dinamika in višina zniževanja primankljaja sektorja države bo odvisna tudi od gospodarskih razmer. Če se izkaže, da bodo te ugodnejše od sedanjih pričakovanj, bo zniževanje primankljaja hitrejše. Glede na to, da je Slovenija odprto gospodarstvo, morajo biti ukrepi za konsolidacijo javnih financ oblikovani tako, da bodo imeli v čim manjši meri negativne posledice na konkurenčnost in rast slovenskega gospodarstva ter da bodo obenem uveljavljeni na način, da ne bodo prizadete najbolj ranljive skupine prebivalcev.

Dinamika zniževanja primankljaja sektorja države bo na strani javnih odhodkov/izdatkov dosežena s podaljšanjem veljavnosti že sprejetih ukrepov za omejevanje plač in stroškov dela v javnem sektorju. Socialni transferi ostanejo na enaki ravni, kot so sedaj, vse dokler ne bo dosežena 2,5% gospodarska rast. Prav tako bodo še naprej v veljavi ukrepi omejevanja rasti izdatkov za pokojnine, kjer bo treba pristopiti k pogajanjem za pripravo nove pokojninske reforme. Na strani izdatkov bomo izvedli tudi racionalizacijo javnih skladov in zavodov. Projektno pripravljene proračun z določitvijo prioritet in meril bo pripomogel k učinkovitejši porabi omejenih sredstev.

Na strani javnofinančnih prihodkov je osrednji cilj davčna politika, ki bo podprla ekonomske ukrepe za rast in zaposlovanje. S spremembami na področju davčne zakonodaje bomo zagotovili enakopravno obdavčitev vseh kategorij davčnih zavezancev in odpravili obstoječe razlike v

višini obdavčitve. Prioritetno pozornost bomo namenili boljšemu in bolj učinkovitemu pobiranju obstoječih javnih dajatev ter ukrepom za zmanjšanje sive ekonomije. V ta namen bomo uvedli davčne blagajne za vse subjekte, ki opravljajo gospodarsko dejavnost. Posebno pozornost bomo namenili nadzoru med prijavljenimi dohodki zavezancev in vrednostjo njihovega premoženja. Okrepili bomo postopke davčne izvršbe, hitreje reševali prekrške in povečali prisotnost inšpektorjev na terenu. Uvedli bomo davek na nepremičnine, ki bo nadomestil sedanje nadomestilo za uporabo stavbenega zemljišča, pristojbino za gozdne ceste in davke občanov. Reforma na prihodkovni strani mora biti usmerjena k spremembi strukture davkov, ne pa toliko k višanju stopenj obstoječih davkov. Na strani prihodkov bo poseben poudarek tudi na učinkovitejšemu črpanju evropskih sredstev. Slovenija slabo črpa omenjena sredstva, zato bo tudi v letu 2014 po oceni nekaterih ostalo od 150 do 200 mio evrov neizkoriščenih sredstev. Potrebno bo čimbolj kvalitetno zaključiti proces programiranja EU sredstev in vzpostaviti učinkovito strukturo za samo črpanje.

Javni dolg bo do konca leta 2014 presegel 80% BDP. Dolg se je povečal zaradi primarnega primankljaja in dokapitalizacije bank. Samo za plačilo obresti bo Slovenija letos namenila kar 1,1 milijarde evrov sredstev ali nekaj čez 3% BDP. Koalicija bo pripravila projekt postopnega zmanjševanja dolga tako, da s tem ne bo ogrožena gospodarska rast in blaginja ljudi. Za zmanjševanje dolga se bodo uporabile kupnine od prodaje podjetij v državni lasti, ki za Slovenijo niso strateškega pomena.

Ukrepi:

1. Uvedba fiskalnega pravila in vzpostavitev fiskalnega sveta. Sprejetje Zakona o fiskalnem pravilu (2015) in oblikovanje Fiskalnega sveta (2014/2015) skozi definicijo njegovih nalog in pristojnosti. Svet bo organiziran kot neodvisen strokovni organ pri predsedniku vlade. Njegova naloga bo ocenjevanje, usmerjanje in dajanje strokovnega mnenja o predlogu proračuna države z vidika njegove vzdržnosti, stabilnosti in učinkovitosti, še preden bo le-ta poslan v državni zbor. Z uveljavitvijo Zakona o fiskalnem pravilu v letu 2015 bo omogočeno, da bomo z upoštevanjem kvalitetnih realnih napovedi rasti BDP in ob strokovnem mnenju fiskalnega sveta, učinkovito upravljali javne finance glede na to ali bo država v recesiji ali v fazi konjunktura.

2. Projekt priprave in uveljavitve davka na nepremičnine. Pripravili bomo nov Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin in nov Zakon o davku na nepremičnine glede na Odločbo ustavnega sodišča in novimi vsebinskimi elementi glede na stanje na nepremičninskem trgu.

3. Programski proračun. Za večjo učinkovitost porabe omejenih proračunskih sredstev bomo postopno spremenili način priprave, prikazovanja in izvrševanja proračuna države v t.i. programski proračun. Cilj projekta je načrtovati izdatke v neposredni povezavi s cilji in dejavnostmi za doseg te ciljev. Na nivoju države bomo v skladu s sprejeto strategijo pripravili posamezne programe, določili njihovo prioriteto in izvajanje po posameznih letih. Spremljali bomo učinkovitost, odgovornost in časovno izvedbo posameznega programa.

4. Vzpostaviti učinkovito strukturo in izboljšati administrativno usposobljenost za črpanje EU sredstev. Projekt bo vključeval ukrepe za učinkovito črpanje razpoložljivih evropskih sredstev na nivoju države kot celote. Ti ukrepi bodo zajemali dobre prakse iz drugih držav, predvsem centralizacijo znanja, usklajeno delovanje in koordinacijo, strokovno pomoč subjektom, ki pripravljajo projekte, praktično izobraževanje javnih uslužbencev za črpanje, določitev meril za uspešnost črpanja in projektov ter ustrezno nagrajevanje glede na uspešnost. Potrebno bo vzpostaviti učinkovito strukturo za samo črpanje, saj so evropske zadeve sedaj povsem prepuščene linijskim ministrstvom in dogaja se nam sprejemanje zakonodaje, ki ni usklajena z EU – plačujemo kazni in teh bo brez sprememb še več.

5. Učinkovito pobiranje javnih dajatev in krepitev davčne kulture. Projektni cilj je uvedba davčnih blagajn za vse subjekte, ki opravljajo gospodarsko dejavnost s čimer bo dosežena širitev davčne osnove zaradi zajetja celotnega prometa posameznega subjekta. Na slednji način bo zagotovljena enakopravnejša razporeditev davčnih bremen in ustvarjene bodo možnosti za prihodnje zniževanje davčnih stopenj.

6. Javna naročila. Naloga projekta bo poenostaviti sistem javnega naročanja po zgledu dobrih praks iz drugih držav EU in usposobiti kadre, da bodo znali pripraviti kvalitetne strokovne razpise in se s tem izogniti kasnejšim dopolnitvam oz. podražitvam izvedbe posameznih naročil. Uvedli bomo merila učinkovitosti oz. gospodarnosti in odgovornosti za posamezno javno naročilo. Zavzemamo se za odpravo sistema najnižje vrednosti (cena) kot edinega merila za javno naročanje. Poleg cene bomo opredelili tudi druge kriterije izbora za standardna javna naročila. Spodbujamo višjo kakovost ob ustrezni ceni in predvsem spodbujamo trajnostni razvoja, večjo kakovost gradnje in javnega prostora.

7. Izboljšanje upravljanja z državnim premoženjem s ciljem povečanja javnofinančnih prihodkov. Projekt izboljšanja upravljanja z državnim premoženjem obsega:

(1) bolj učinkovito delovanje in upravljanje Slovenskega državnega holdinga z jasno strategijo upravljanja kapitalskih naložb in jasno klasifikacijo naložb,

- (2) pripravo poslovnega in finančnega načrta Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB),
- (3) sprejeti in začeti izvajati kodeks korporativnega upravljanja podjetij v državni lasti z namenom zagotavljanja profesionalnega, transparentnega in neodvisnega upravljanja.

8. Zelena proračunska in davčna reforma. Projekt bo vključeval način in časovnico postopnega ukinjanja okolju škodljivih subvencij gospodarskim subjektom, ki s svojim delovanjem povzročajo škodo okolju. Namesto tega se bodo sredstva podeljevala projektom pametne specializacije v skladu s strategijo Slovenije. Naloga projekta bo tudi pregled obdavčitve po različnih oblikah energije glede na okoljsko škodo, ki jo posamezna vrsta energenta povzroča. Na osnovi te analize po potrebi uskladitev učinkovitih davčnih stopenj. Obstaja tudi določen potencial za povečanje prihodkov z razširitvijo davčnih osnov pri "neenergetski" obdavčitvi (npr. davki na naravne vire in onesnaževanje, davki na motorna vozila). Zaradi trenutnih fiskalnih težav mora davčni sistem podpirati trajnostno usmeritev na fiskalno nevtralen način. Potrebno je spodbujati »zeleno« usmeritev, ko država namesto dobrih stvari (delo, kapital) vse bolj postopno obdavčuje slabe stvari (zeleni davki), ter tako zmanjšuje stroške dela in povečuje stroškovno konkurenčnost ter obenem zmanjšuje pritiske na okolje (dvojna dividenda).

3.19. DRŽAVNA INFRASTRUKTURA

Koalicijski partnerji se bomo zavzemali za povečanje učinkovitosti gospodarjenja z obstoječo infrastrukturo in izvedbo nujnih investicij v razvoj infrastrukture. To bomo dosegli z združevanjem nekaterih upravljaljskih funkcij na državni prometni infrastrukturi (železnice, avtoceste, državne ceste) v okviru državnega centra za upravljanje prometa ter podelitvijo na uspešnost gospodarjenja vezanih koncesij za redno vzdrževanje državnih cest in železniškega omrežja. Investicije bomo načrtovali na osnovi realnih potreb in strateških usmeritev države ter primarno realizirali tiste infrastrukturne investicije, ki ob predaji v uporabo zagotavljajo tudi denarni tok za servisiranje virov financiranja.

Ukrepi:

1. Vse na enem mestu (VEM). Vzpostavitev državnega centra za upravljanje prometa in Javne agencije za vodo. Državni center za upravljanje investicij bo spremljal stanje prometne infrastrukture, skrbel za zagotavljanje prometne varnosti, informiranje, nadzor in vodenje prometa ter v primeru železniške infrastrukture določanje voznih redov oziroma dodeljevanje vlakovnih poti. Nacionalni center za upravljanje prometa bo tudi zagotavljal podatkovne osnove

za načrtovanje upravljanja in vzdrževanja ter obnov in novogradenj v prometno infrastrukturo. V okviru Javne agencije za vodo bodo centralizirane vse upravljaljske in strateško razvojne funkcije na področju gospodarjenja z vodami in zagotavljanja protipoplavne varnosti.

2. Sprejetje Strategije razvoja prometne infrastrukture. Strategija bo vključevala smernice in kriterije za razvoj vseh sektorjev prometa (ceste, železnice,pristanišče). Za vsako področje bo zajeto trenutno stanje, prioritete, finančne obveznosti in nosilec izvedbe.

3. Nadgradnja Nacionalnega energetskega programa. Novelacija NEP in sprejetje vseh pod dokumentov (energetski koncept) za njegovo učinkovito izvajanje.

4. Prenos statusa upravljavca javne železniške infrastrukture na resorno ministrstvo oziroma v okvir državnega centra za upravljanje prometa. Sprejem systemskega zakona o Nacionalnem centru za upravljanje prometa.

5. Protipoplavni ukrepi na celotnem področju države. Izdelan bo strateški in izvedbeni načrt za gradnjo zadrževalnikov vode, vzdrževanje vodotokov ter namakalnih sistemov. Ocenjena bodo prioriteta območja s časovnico, potrebnimi deli in potrebnimi finančnimi sredstvi.

6. Združitev notranjih izvajalcev na področju infrastrukture. Pripojitev Infre, d.o.o. k DRI upravljanje investicij, d.o.o. ter preučitev tesnejšega povezovanja HSE Invest, d.o.o. z DRI upravljanje investicij, d.o.o. s ciljem bolj racionalnega, učinkovitega ter medsektorsko usklajenega pristopa države k načrtovanju in vodenju infrastrukturnih investicij tudi na področju energetike.

7. Pospešitev razvoja širokopasovnih omrežij. Cilj je razviti širokopasovno omrežje za dostop do svetovnega spleta na celotnem območju Republike Slovenije, zagotoviti sredstva za razvoj s strani države prioriteta na področjih, kjer ni komercialnega interesa.

3.20. OKOLJE IN PROSTOR

Koalicijski partnerji se bomo zavzemali za zdravo okolje in učinkovito upravljanje z okoljem ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja. Zato bomo združili področje okolja in prostora za povečanje usklajenosti in učinkovitosti umeščanja v prostor. Prioriteta bomo pristopili k usklajevanju prostorske, okoljske in gradbene zakonodaje z namenom oblikovanja hitrejših, preglednejših in enostavnejših upravnih postopkov. Ob tem se zavezujeemo za spodbujanje zelenega javnega naročanja ter zelenega inovacijskega okolja. Koalicijski partnerji se bomo tudi zavezali k sprejetju Nacionalne strategije za vzdrževanje kakovosti voda, tal in zraka.

Ukrepi:

1. Skupno ministrstvo za okolje in prostor (MOP). Oblikovanje skupnega ministrstva za okolje in prostor (MOP) za učinkovito oblikovanje in izvajanje okoljske, prostorske in gradbene zakonodaje. Združitev sektorja prostora in okolja bo pripomoglo k lažjemu umeščanju v prostor in obenem k uskladitvi okoljske, gradbene in prostorske zakonodaje.

2. Prilagoditve slovenske zakonodaje. Prilagoditve slovenske zakonodaje uredbam in direktivam EU in aktivno delo na reševanju odprtih in napovedanih postopkov s strani EU. Priprava izvedbenega načrta za implementacijo še odprte potrebne zakonodaje, da ne bo prihajalo do novih postopkov.

3. Sprememba zakonodaje. Sprememba Zakona o graditvi objektov, Zakona o varstvu okolja in Zelenem javnem naročanju z namenom medsebojne uskladitve zakonodaje, da ne bo več prihajalo do prekrivanja zahtev.

4. Izenačitev okoljskih predpisov/standardov. Izenačitev okoljskih predpisov/standardov s primerljivimi državami EU z namenom povečati konkurenčnost slovenskega gospodarstva (sektorska uskladitev standardov).

5. Vse na enem mestu (VEM). Urejanje vseh postopkov za investitorje (državljeni, podjetja) na enem mestu, da bodo slednji imeli realno časovnico za izvedbo planiranih projektov. Obenem uskladitev postopkov z ZUP, da bo možna pripomba na projekt le v določeni fazi postopka.

6. Zapis pravice do pitne vode. Zapis pravice do pitne vode v Ustavo RS (pravica do pitne vode, pravica do upravljanja z vodami).

3.21. PRAVOSODJE

Na področju pravosodja moramo preseči miselnost, da bodo vse probleme v družbi reševala sodišča in to nadomestiti z miselnostjo, da je zaradi ustreznega delovanja organov pregona in pravosodja primerneje spoštovati pravni red v državi. Globalna finančna kriza je posledica finančne kriminalitete na najvišjem nivoju, podprte z belo ovratniškimi strokovnjaki in odvetniki, ki preprečujejo sprejem ukrepov za njeno omejevanje ter svetujejo pri sprejemanju

neustrezne zakonodaje. Vztrajanje na represivnih ukrepih ne odpravlja tovrstnih ravnanj, ampak vodi v policijsko državo kot nasprotje pravni državi. Dosledno bomo spoštovali ustavno delitev oblasti in preprečevali politično prevzemanje pravosodne oblasti s strani zakonodajne in izvršilne veje. Spoštovali bomo samostojnost in neodvisnost sodstva tožilstva in odvetništva. Zato bomo zagotavljali transparentno kadrovanje ter strokoven nadzor nad delom pravosodnih organov.

Normative za sodniško delo mora prvenstveno postavljati sodni svet, sestavljen po strokovnem ključu, njegovi člani ne morejo biti aktivni odvetniki. Trajni mandat sodnikov je za nas vrednota, ki se ji zaradi zagotavljanja samostojnosti in neodvisnosti sodstva ne moremo odpovedati. Dopusčamo pa daljše preizkusno obdobje in jasne kriterije za izbiro sodnikov, njihovo ocenjevanje in napredovanje. Podpiramo poglobljeno preverjanje strokovne usposobljenosti sodnikov, kot celovite ocene dela v določenem obdobju, ob sočasnih ukrepih za dvig etike in integritete sodnikov. Zavezuje se k ohranitvi instituta generalnega državnega tožilca zaradi preprečevanja vdora politike v tožilstvo. Tožilstvo mora ostati v pristojnosti pravosodnega ministrstva. Samostojnost tožilstva bomo krepili tudi glede njegovih pristojnosti za odločanje.

Za zmanjševanje sodnih zaostankov bomo optimizirali poslovne procese. Z namenom racionalizacije bomo sodnike razbremenili opravil, ki niso neposredno povezana s sojenjem in ta prenesli na strokovne sodelavce. Okrepili bomo nadzorno funkcijo predsednikov sodišč pri obvladovanju pripada in števila nerešenih zadev, s poudarkom na časovni dimenziji poslovanja ter pri zagotavljanju učinkovitega in kakovostnega odločanja, vključno s stalnim statističnim in vsebinsko-analitičnim spremljanjem nerešenih zadev po krajših časovnih obdobjih. Spremljali bomo prednostno reševanje zadev in zagotavljati ustrezno obravnavo nadzorstvenih pritožb, podanih zoper sodnike. Ob naporih pospeševanja sodnih postopkov je bistvenega pomena tudi, da policiji zagotovimo ustrezne vire za njihovo delo, vključno s stimulatивно celostno ureditvijo statusa policista, na podlagi urejenega kariernega sistema napredovanja.

Ukrepi:

1. Transparentno kadrovanje in napredovanje. Kadrovanje in napredovanje mora biti vnaprej jasno določeno, tako da vsi deležniki vedo kdo in pod katerimi pogoji lahko nastopi funkcijo v pravosodju ali napreduje. Kriteriji morajo biti vnaprej določeni v odvisnosti od strokovne in delovne uspešnosti.

2. Omejevanje korupcijskih tveganj v pravosodju. Ničelna toleranca do korupcije znotraj pravosodja je izhodišče za določitev konkretnih ukrepov za omejevanje korupcijskih tveganj v pravosodju, pri čemer gre predvsem za zmanjševanje političnega in drugega interesnega vpliva na neodvisnost sodstva.

3. Strokovno imenovanje v tožilsko funkcijo. Pri imenovanju v tožilsko funkcijo se mora upoštevati stališče državno-tožilskega sveta, kot strokovnega organa in poznavalca državno-tožilskih posebnosti, tako v sistemskem smislu, kakor tudi glede posameznega kandidata.

4. Ustanovitev Specializiranega sodišča RS. Za učinkovitejše sojenje pri organiziranih oblikah kriminala, je po vzoru obstoječega Specializiranega državnega tožilstva RS potrebno ustanoviti tudi Specializirano sodišče RS.

5. Strokovno kreiranje postopkovne zakonodaje. V sodelovanju ministrstva pristojnega za pravosodje, pravosodja in ustreznih strokovnjakov v javnem sektorju skrbno in zadržano pripravljene predloge za spremembe obstoječe postopkovne zakonodaje, da se omogoči hitrejša izvedba sodnih postopkov in s tem krepitev pravne države. V sodelovanju z vsemi deležniki bomo skrbno spremenili obstoječo zakonodajo, da se z namenom zmanjševanja sodnih zaostankov poenostavijo postopki ter tako omogoči hitrejša izvedba sodnih postopkov, pri čemer bomo z vso skrbnostjo pazili, da te poenostavitve ne bodo nesorazmerno posegle v procesne pravice udeležencev.

6. Zagotavljanje večje discipline udeležencev v postopku. V postopkovna pravila bomo vnesli tudi ustrezne ukrepe, s katerimi se bo zagotovilo prisotnost udeležencev v postopku in preprečilo njihovo izmikanje, da bodo sodišča lahko opravila procesna dejanja in s tem skrajšala svoje postopke.

7. Kvalitetna, pregledna in osredotočena vsebinska zakonodaja. Ob postopkovni bomo skrbeli tudi za kvalitetno, pregledno in osredotočeno vsebinsko zakonodajo. Na ta način bomo odpravljali izgovarjanje, da je nespoštovanje predpisov posledica nepregledne zakonodaje, s tem pa bomo sledili tudi končnemu cilju, ki je krepitev pravne države.

3.22. VLADNA PROJEKTNA PISARNA (VPP)

Na ravni kabineta predsednika vlade bo za izvedbo v koaliciji izbranih projektov vzpostavljena projektna pisarna (angl. *project management office*). Imela bo sledeče funkcije:

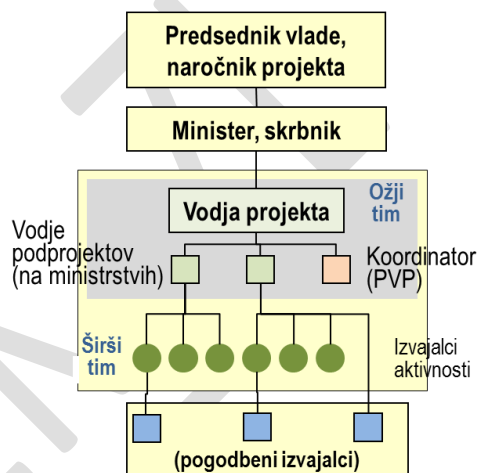
- V imenu vlade bo skrbela za metodološko enotno izvajanje projektov (skrb za razvoj in uveljavljanje enotne metodologije pri izvajanju projektov).
- Skrbela bo za koordinacijo sodelujočih ministrstev na posameznih projektih in izvajala nadzor nad izvedbo projektov ter opozarjala na (večja) odstopanja od zastavljenih ciljev in rokov.
- Poročala bo predsedniku vlade in vladi o vseh projektih v izvajanju (konsolidirano poročilo), ter opozarjala na projekte, ki zamujajo.
- Razbremenila bo odgovorne nosilce projektov administrativnih nalog (zapisniki, poročila, dokumentacija), medresorskega usklajevanja (prenos informacij, usklajevanje), obenem bo v pomoč pri spremljanju poteka izvedbe (časa) in stroškov (glede na plan), ter pri pripravi in pri posodabljanju planov.
- Skrbela bo za projektno kulturo, da bodo sodelujoči razumeli projekti pristop in da ne bodo ovirali dela na projektih.
- Izobraževala bo bodoče vodje projektov in člane njihovih timov, svetovala pri pripravi in izvedbi projektov, ter po potrebi zagotovila mentorstvo tako članom kot vodjem projektov.
- Spremljala bo uspešnost delovanja vodij projektov.
- Vzdrževala bo bazo znanja (arhiv projektne dokumentacije, primeri dobre prakse, baza napak / problemov preteklih projektov).
- Zagotavljala bo informacije za odločanje o novih potencialnih projektih (identifikacija, izbira, prioritete).
- Usklajevala bo delo v več-projektne okolju (npr. kadrovska ozka grla, problemi).
- Vzpostavila in skrbela bo za projektni informacijski sistem.
- Preverjala bo obremenjenost sodelujočih na projektih, opozarjala na ozka grla, pripravljala sezname razpoložljivih ljudi pri planiranju novega projekta, ter zbirala reference ljudi za vključitev v projektne time.
- Skrbela bo za strokovno literaturo s področja projektne management, ter moderirala delavnice za nove zaposlene z namenom seznanitve s projektnim načinom dela.
- Informirala bo javnost o uspešno zaključenih projektih.

Vodja PVP naj bi bil ključni strokovnjak za področje projektne managementa. Imenuje ga predsednik vlade.

VLOGE, PRISTOJNOSTI IN ODGOVORNOSTI KLJUČNIH DELEŽNIKOV PROJEKTOV

Predsednik vlade.

- Odloča o izvedbi, začetku, rokih in prekinitvi projekta.
- Določa prioritete projektov.
- Določi skrbnike projektov.
- Nadzoruje projekte v celotnem življenjskem ciklu projekta. VPP mu pripravlja pisna konsolidirana poročila, ministri mu ustno poročajo o poteku projektov.
- Sodeluje pri pomembnih vsebinskih odločitvah, potrjuje večje spremembe (vsebinske, roki, stroški).
- Potrdi plan izvedbe projekta ter pristojnosti in odgovornosti ključnih sodelavcev projekta.

Minister / skrbnik projekta (*angl. sponsor*).

- Prevzame polno odgovornost za (ne)izvedbo dodeljenega projekta.
- Izbere »operativnega« vodjo projekta in sodeluje pri pripravi projekta (oblikovanju delovne skupine, taktike izvedbe, časovnica, itd.).
- Potrdi podroben plan (elaborat) izvedbe projekta ter pristojnosti in odgovornosti ključnih sodelavcev.
- Sodeluje pri vseh pomembnih odločitvah na projektu, odloča o morebitnih spremembah
- Zagotovi vire za izvedbo projekta (finančna sredstva, ljudi). Če na projektu sodeluje več ministrstev, pri kadrovanju sodelujejo vsi ministri vključenih ministrstev.
- S svojim formalnim vplivom in izkušnjami pomaga managerju projekta pri reševanju organizacijskih in vsebinskih problemov pri projektu ter pri reševanju nesoglasij med ministrstvi
- Nadzira izvedbo projekta (delo skupine in napredek projekta) in o poteku ustno poroča predsedniku vlade (pisna poročila pripravlja PVP).

Vodja projekta.

Je »operativec«, odgovoren za učinkovito izvedbo projekta (čas, stroški, kakovost), kar naj bi dosegel z ustreznim planiranjem (aktivnosti, časa, stroškov, obvladovanja tveganj...), organiziranjem sodelavcev, vodenjem tima in kontroliranjem izvedbe.

Vodjo projekta izbere minister (skrbnik projekta) – nekoga, ki mu zaupa, in ki ima visoke organizacijske sposobnosti ter ima izkušnje z delom na projektih. VPP mora podati mnenje o strokovni ustreznosti kandidata za vodjo projekta (poznavanje metodologije managementa projektov).

Vodje podprojektov.

So odgovorni za izvedbo dela projekta na ministrstvih, ki niso nosilci projekta. Naloga vodje podprojekta je »vodenje, koordinacija in usklajevanje nalog v sklopu ministrstva«. Vodja podprojekta je član ožjega projektnege tima in sodeluje tudi pri pripravi projekta. Izbere ga minister (skrbnik projekta).

Vodja VPP:

- Strokovno sodeluje pri izbiri in določanju prioritet projektov.
- Sodeluje pri pomembnih organizacijskih odločitvah na projektih.
- Pripravlja redna konsolidirana poročila o napredku vseh projektov, s poudarkom na odstopanjih izvedbe glede na plan (zamude, povišanje stroškov).
- Sodeluje pri reševanju projektov z večjo zamudo in višjo prekoračitvijo stroškov.
- Potrjuje ustreznost elaboratov projektov z metodološkega vidika.
- Poda mnenje o strokovni usposobljenosti predlaganih vodij projektov.

Koordinatorji projektov iz VPP, državni sekretarji v kabinetu predsednika vlade, imajo naslednjo vlogo:

- Sodelujejo pri pripravi plana projekta – zagotovijo ustrezen metodološki pristop, skrbijo za upoštevanje izkušenj iz predhodnih projektov.

- Vodji projekta pomagajo reševati konflikte in dileme med sodelujočimi (ministrstvi, strokovnjaki, civilno družba, idr.).
- Vodji projekta pomagajo reševati zamude in stroškovne prekoračitve projekta.
- Predsedniku vlade pripravljajo podrobnejša pisna poročila o napredku posameznih projektov.
- Vršijo redno koordinacijo in organizirajo kontrolne sestanke v času izvedbe projekta.

Koordinatorji so lahko člani več projektnih timov istočasno.

3.23. KOALICIJSKI PROJEKTI

1. Projekt št. 1 - Vzpostaviti učinkovito strukturo in izboljšati administrativno usposobljenost za črpanje EU sredstev

Slovenija v obdobju 2014–2020 razpolaga z okvirno 3,255 milijarde evrov sredstev iz evropskih strukturnih skladov in Kohezijskega sklada, od česar je 159,8 milijona evrov namenjenih Instrumentom za povezovanje Evrope (za področje prometa) in 64 milijonov evrov za programe Evropskega teritorialnega sodelovanja. Večina ostalih sredstev je v največji meri upošteva za uresničevanje Strategije EU 2020. Projekt se bo osredotočil na akumulacijo realnih pripravljenih projektov, na spremljanje smotrne porabe sredstev ter končne kontrole projektov in njihovih učinkov. Eden od glavnih ciljev projekta je učinkovit pregled oddanih vlog ter v določenem roku odobritev vlog kar bo lahko zagotovilo investitorju realno časovnico za izvedbo. Projekt bo vključeval ukrepe za učinkovito črpanje razpoložljivih evropskih sredstev na nivoju države kot celote. Ti ukrepi bodo zajemali dobre prakse iz drugih držav, predvsem centralizacijo znanja, usklajeno delovanje in koordinacijo, strokovno pomoč subjektom, ki pripravljajo projekte, praktično izobraževanje javnih uslužbencev za črpanje, določitev meril za uspešnost črpanja in projektov ter ustrezno nagrajevanje glede na uspešnost. Potrebno bo vzpostaviti učinkovito strukturo za samo črpanje, saj so evropske zadeve sedaj povsem prepuščene linijskim ministrstvom in dogaja se nam sprejemanje zakonodaje, ki ni usklajena z EU.

2. Projekt št. 2 - Programski proračun

Za večjo učinkovitost porabe omejenih proračunskih sredstev bomo spremenili način priprave, prikazovanja in izvrševanja proračuna države v t.i. programski proračun. Cilj projekta je

načrtovati izdatke v neposredni povezavi s cilji in dejavnostmi za doseg teh ciljev. Na nivoju države bomo v skladu s sprejeto strategijo pripravili posamezne programe, določili njihovo prioriteto in izvajanje po posameznih letih. Spremljali bomo učinkovitost, odgovornost in časovno izvedbo posameznega programa.

3. Projekt št. 3 - Vse na Enem Mestu (VEM) za prostor

S točko VEM za področje prostora bomo skrajšali čas za pridobivanje gradbene dokumentacije in s tem umeščanja objektov v prostor. Koalicijski partnerji se bomo zavzemali, da bo točka VEM nudila informacije na enem mestu; kje in kdaj se lahko gradi in kaj se lahko gradi, da bi izdaja gradbenih dovoljenj bila v najkrajšem možnem roku.

4. Projekt št. 4 - Vse na Enem Mestu (VEM) za upravljanje prometa

S točko VEM s centrom za upravljanje prometa bomo vzpostavili sistem za kontrolo trenutnega stanja cestne infrastrukture, načrtovanja sanacij in upravljanja ter investicij v novo infrastrukturo.

5. Projekt št. 5 - Energetska sanacija javnih in spodbuda sanaciji zasebnih stavb

V Sloveniji je večina zgradb energetske zelo potratnih tako v javnem kot tudi v zasebnem sektorju. Kar 81 % stanovanjskega fonda je potrebne energetske sanacije (MZiP). Energetska sanacija starejših stavb je potrebna zaradi večje energetske učinkovitosti. Koalicijski partnerji bomo sprejeli ukrepe in proračunske podlage s katerimi bomo v Sloveniji povečali delež energetske saniranih javnih in zasebnih objektov preko obstoječih finančnih mehanizmov. Da bomo v zgled bomo prioriteto tudi začeli pripravljati program za energetske sanacije objektov v državni upravi in shemo spodbud za sanacijo objektov v zasebni lasti. Cilj projekta sanacija javnih zgradb je izvesti pregled trenutnega stanja in prioriteto označiti potrebe po sanaciji. Na podlagi trenutnega stanja se bo pripravil izvedbeni načrt s časovnico in proračunsko podlago. Izvedbeni načrt po tudi zajemal oblike sanacije (država sama, energetske pogodbeništvu, itd). Na tak način bomo lahko sledili evropskim zavezam s ciljem vsakoletne sanacije treh odstotkov površine stavb v lasti in rabi države.

Obenem bo država oblikovala tudi shemo, ki bo spodbujala sanacijo stavb v zasebni lasti. Za potrebe sanacije privatnih stavb bomo povečali obseg financiranja EKO Sklada in kreditnega

potenciala bank. Danes imamo namreč opravka predvsem s pomanjkanjem zasebnih zelenih investicij, saj so bile glavni dosedanji vir financiranja predvsem EU in država. Zaradi tega je potrebno okrepiti investicije v čisto tehnologijo, zeleno infrastrukturo in obenem spodbujati okoljske inovacije na podjetniški ravni. Ker so mnoga slovenska podjetja danes močno zadolžena lahko krepimo zgolj povpraševanje gospodinjestev, ki so še vedno podpovprečno zadolžena. Na ravni gospodinjestev bi zaradi nižjih stroškov ogrevanja ustvarili določene finančne prihranke skozi katere bi poplačali najeta posojila. Ob tem bi si opomogel tudi gradbeni sektor, država pa bi lažje dosegala zavezujoče podnebne cilje.

6. Projekt št. 6 - Zelena javna naročila

Z zelenim javnim naročanjem se zagotavlja zmanjšanje negativnih vplivov javnega sektorja na okolje, spodbuja se razvoj tega segmenta trga in inovacije na tem področju (okoljsko sprejemljivejši izdelki, nove zelene tehnologije), daje se vzgled gospodarskemu sektorju in državljanom, s spodbujanjem uporabe metodologij za oceno stroškov v celotnem življenjskem obdobju pa se zagotavlja tudi bolj gospodarna raba javnih sredstev. Zeleno javno naročanje namreč upošteva stroške v celotnem življenjskem obdobju, vključno s stroški delovanja, vzdrževanja, razgradnje, recikliranja in morebitne sanacije. Pri iskanju najugodnejše ponudbe se pogosto upoštevajo tudi zunanji okoljski stroški, zaradi česar je lahko zeleno javno naročanje z dolgoročnega vidika ekonomsko bolj učinkovito. Cilj projekta je priprava vsebinskih prilog Zakona o javnih naročilih ter uskladitev izvajanja z Računskim Sodiščem RS in Državno Revizijsko Komisijo, ter s tem oblikovati razmere za nemoteno izvajanje zelenih naročil.

7. Projekt št. 7 – Poenostavitev sistema javnih naročil in vzpostavitev agencije za javna naročila

Naloga projekta bo poenostaviti sistem javnega naročanja po zgledu dobrih praks iz drugih držav EU in usposobiti kadre, da bodo znali pripraviti kvalitetne strokovne razpise in se s tem izogniti kasnejšim dopolnitvam oz. podražitvam izvedbe posameznih naročil. Uvedli bomo merila učinkovitosti oz. gospodarnosti in odgovornosti za posamezno javno naročilo. Zavzemamo se za odpravo sistema najnižje vrednosti (cena) kot edinega merila za javno naročanje. Poleg cene bomo opredelili tudi druge kriterije izbora za standardna javna naročila. Spodbujamo višjo kakovost ob ustreznih cenah in predvsem spodbujamo trajnostni razvoj, večjo kakovost gradnje in javnega prostora.

8. Projekt št. 8 - Zelena proračunska in davčna reforma

Projekt bo vključeval način in časovnico postopnega ukinjanja okolju škodljivih subvencij gospodarskim subjektom, ki s svojim delovanjem povzročajo škodo okolju. Namesto tega se bodo sredstva podeljevala projektom pametne specializacije v skladu s strategijo Slovenije. Naloga projekta bo tudi pregled obdavčitve po različnih oblikah energije glede na okoljsko škodo, ki jo posamezna vrsta energenta povzroča. Na osnovi te analize po potrebi uskladitev učinkovitih davčnih stopenj. Obstaja tudi določen potencial za povečanje prihodkov z razširitvijo davčnih osnov pri "neenergetski" obdavčitvi (npr. davki na naravne vire in onesnaževanje). Zaradi trenutnih fiskalnih težav mora davčni sistem podpirati trajnostno usmeritev na fiskalno nevtralen način. Potrebno je spodbujati »zeleno« usmeritev, ko država namesto dobrih stvari (delo, kapital) vse bolj postopno obdavčuje slabe stvari (zeleni davki), ter tako zmanjšuje stroške dela in povečuje stroškovno konkurenčnost ter obenem zmanjšuje okoljske pritiske.

Zelena davčna reforma v povezavi s širšim konceptom zelene proračunske reforme lahko postane ena izmed dolgoročnih usmeritev in temeljnih spodbud za hitrejšo strukturno preobrazbo slovenskega gospodarstva ter njegov trajnostni razvoj. Zaradi regresivnosti in relativno visokega deleža zelenih davkov v RS enkratno in znatno povečanje vseh zelenih davkov ni smiselno. Mnogo bolj smiselno bi bilo postopno povečevanje posameznih zelenih davkov, ki daje subjektom dovolj časa za prilagoditve. Vse skupaj mora nadgraditi namenska uporaba zbranih davčnih prihodkov za zagotovitev nižje davčne obremenitev na delo oziroma za večje spodbude na podjetniški ravni (eko-subvencije).

9. Projekt št. 9 - Sprememba Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju

Cilj projekta je doseči dogovor glede morebitne spremembe košarice pravic (sindikati, ...), pri preoblikovanju partnerskega dialoga, povečanju avtonomije ZZZS, ukinitvi PDZZ in prenosa premij, pri solidarniški obremenitvi prispevkov, prenosu pravic iz Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja v zakon. Slednje zahteva sodelovanje z MZDR, MDDSZ, MF, MNZ (MJU), Služba Vlade RS za zakonodajo in zainteresirano javnost (ZZZS, partnerji v javnem zdravstvu,...). Ključna naloga kabineta bo vključiti stroko v pripravo zakona, predvsem strokovnjakov iz ZZZS.

10. Projekt št. 10 - Vse na Enem Mestu (VEM) za javno upravo

Cilj projekta je, da stranke pridobijo vse informacije na enem mestu, tako da je izvedba postopka in odločanje o strankinem pravno zavarovanem interesu možno s čim manjšo zamudo in s čim manjšimi stroški.

11. Projekt št. 11 - Spodbujanje izvajanja skupnih javnih naročil v zdravstvu

Cilj projekta je uveljaviti pregleden sistema javnega naročanja v zdravstvu in doseganje učinkovitega naročanja zdravil, medicinskih pripomočkov in druge opreme za potrebe v zdravstvu, za javno objavo nabavnih cen, vključitev in sprotno seznanjanje pristojnih ustanov s postopki javnega naročanja.

12. Projekt št. 12 - Celovit sistem kriznega upravljanja in vodenja

Med vsemi relevantnimi ministrstvi in organi v njihovi sestavi bomo oblikovali celovit sistem kriznega upravljanja in vodenja, ki bo temeljil na sistemsko enotnih pravilih, načelih, ciljnih in mehanizmih medresorskega sodelovanja ter okrepljeni vlogi Sveta za nacionalno varnost. Slednji bo v primeru kakršnegakoli ogrožanja varnosti skrbel za usklajeno delovanje vseh relevantnih podsistemov in mehanizmov. Za zagotovitev informacijsko-komunikacijske podpore, ki je potrebna za takšno delovanje Sveta za nacionalno varnost, bomo Nacionalni center za krizno upravljanje popolnoma integrirali v Svet za nacionalno varnost.

13. Projekt št. 13 - Gospodarska diplomacija

Cilj projekta je organizirati sistemsko podporo države podjetjem pri razvoju in oblikovanju njihovega mednarodnega poslovanja. Pomoč, ki jo podjetja potrebujejo, se najpogosteje odraža v obliki »odpiranja vrat« na druge trge, kot tudi v aktivnem posredovanju državnih organov na drugih trgih v korist domačih podjetij. Nastavki gospodarske diplomacije, ki so se oblikovali v zadnjih petih letih so kakovostni, a še vedno ne dajejo pričakovanih rezultatov. Zato se koalicijske partnerice zavezujemo, da bomo v mandatu, ki nam bo na voljo skozi boljše gospodarsko diplomacijo (a) povečali stopnjo internacionalizacije slovenskega gospodarstva in s tem rast izvoza in izhodnih tujih neposrednih investicij (izstopni VEM) in (b) postali bolj

privlačen trg za vhodne tuje neposredne naložbe (vstopni VEM). To bomo dosegli z naslednjimi ukrepi:

- (1) S pomočjo slovenskega gospodarstva bomo določili dolgoročne prednostne trge in sektorje
- (2) Opolnomočili bomo diplomatska in konzularna predstavništva z znanji in denarnimi sredstvi za izvajanje gospodarske diplomacije
- (3) Okrepili bomo sodelovanje med institucijami, ki se ukvarjajo s spodbujanjem izvoza ter pridobivanjem investicij (GZS, OZS, SID banka, JAPTI)
- (4) Gospodarske svetovalce bomo izbirali na podlagi osebnih kvalit, znanja jezikov in poznavanja kulture ter gospodarskih značilnosti države, v katero bodo napoteni.
- (5) Poslovne klube bomo močnejše integrirali v sistem gospodarske diplomacije.

14. Projekt št. 14 – Priprava in uvedba nepremičninskega davka

Nepremičninski davek je normalen del vsakega davčnega sistema. V Sloveniji znaša delež davčnih prihodkov od nepremičninskega davka 0,6% BDP (2012), kar je bistveno manj od povprečja OECD (1,8% BDP). Cilj projekta je uvesti nepremičninski davek, toda ne zgolj zaradi njegovega fiskalnega učinka. V ospredju mora biti vpliv nepremičninskega davka na socialno mobilnost, trajnostno naravnost, medgeneracijsko solidarnost in financiranje občin, zato je pri pripravi zakona nujno sodelovanje različnih ministrstev. Obdavčitev nepremičnin je eden izmed ključnih sistemskih ukrepov za podporo trajnostni gradnji. Nepremičninski davek zahteva spremembe Zakona o evidentiranju nepremičnin, Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin, Zakona o davku na nepremičnine in Zakona o finansiranju občin. Zakoni bodo pripravljani glede na Odločbo ustavnega sodišča.

15. Projekt št. 15 – Krepitev promocije slovenske kulture in kulturne dediščine v mednarodnem prostoru

Republika Slovenija v drugih državah, razen v Republiki Avstriji, nima kulturnih centrov in tudi ne kulturnih atašejev, kot jih imajo druge primerljive države. Zato je potrebna sistematična promocija slovenske kulture z vključevanjem relevantnih akterjev na tem področju (MK, UKOM, MZZ, SPIRIT, MG). V skladu s tem je potrebno

- (1) vzpostaviti kulturne atašeje, oziroma ustrezno kulturno opremljenost in usposobljenost diplomatskih predstavnikov za vlogo ambasadorjev slovenske kulture, kulturne dediščine in promocijo kulturnega turizma
- (2) izvesti predstavitev slovenskih kulturnih dosežkov v svetovnih centrih culture
- (3) podpreti uspešne projekte v programu Ustvarjalna Evropa
- (4) podpreti večjo mobilnosti umetnikov in kulturnih projektov
- (5) povezati kulturne centre Slovencev v zamejstvu in po svetu pri skupnih projektih na področju kulture (krepitev enotnega slovenskega kulturnega prostora).

16. Projekt št. 16 – Sprejetje Zakona o dolgotrajni oskrbi

Zaradi neugodnih demografskih trendov in staranja prebivalstva v Sloveniji bomo pripravili, uskladili in sprejeli zakon o dolgotrajni oskrbi. Slednji bo vse storitve oskrbne, socialne in zdravstvene pomoči za osebe, ki so dolgotrajno odvisne od pomoči drugih, združil v enovit sistem, ki bo vključeval enoten način dostopa do storitev in pomoč, integralno izvajanje dejavnosti v različnih oblikah ter enoten način financiranja. Zakonske rešitve bodo vzpodbujale zdravo in aktivno staranje, skupnostne oblike pomoči ter uvedle namenski solidarnostni vir financiranja dolgotrajne oskrbe, v katerega bodo vključeni obstoječi viri iz zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja ter vzpodbujano zasebno zavarovanje za riziko dolgotrajne odvisnosti od nege in pomoči.

Obenem bo potrebno zagotoviti dostopnost informacij o različnih oblikah pomoči in storitvah iz nevladnega, javnega in zasebnega sektorja na enem mestu dosegljivem v osebni, telefonski in digitalni obliki. Za vse izvajalce pomoči in storitev bomo uvedli sistem spremljanja zadovoljstva uporabnikov kot osnove za kvalitetno odločanje za izbiro storitev ali pomoči. Težišče podpornih dejavnosti bomo prenesli na skupnostne oblike s prestrukturiranjem dejavnosti obstoječih izvajalcev in podporo novim iz nevladnega, javnega in zasebnega sektorja ter z vzpodbujanjem lokalnih skupnosti, da v večji meri prevzamejo odgovornost za organiziranje skupnostnih oblik pomoči za svoje občane. Nevladnim organizacijam bomo v večji meri omogočili vključevanje v izvajanje storitev in programov. Obenem bomo sistematično spodbujali prostovoljstvo z odpiranjem možnosti za vključevanje prostovoljcev v programe, ki so del javne mreže ali financirani iz javnih sredstev, hkrati pa bomo tudi uvedli spremljanje prostovoljskih aktivnosti

posameznikov in organizacij ter jih z različnimi bonitetami vzpodbujali k aktivnemu in odgovornemu prostovoljstvu.

5. ORGANIZIRANOST IN DELOVANJE VLADE

Predsednik vlade v skladu z ustavno in zakonsko pristojnostjo zakona o vladi Državnemu zboru RS na podlagi dogovora s koalicijskimi strankami glede porazdelitve posameznih resorjev predlaga v imenovanje kandidatke in kandidate za ministrice in ministre v skladu z naslednjo strankarsko porazdelitvijo:

- zunanje zadeve, ()
- notranje zadeve, ()
- obramba, ()
- finance, ()
- gospodarstvo in tehnologija, ()
- pravosodje in javna uprava, ()
- delo, družina, socialne zadeve in enake možnosti ()
- zdravje ()
- izobraževanje, znanost in šport, ()
- infrastruktura, ()
- kultura ()
- kmetijstvo ()
- okolje in prostor, ()
- Slovenci po svetu ().

Predsednik vlade ima pravico, da na podlagi svoje presoje v zvezi z nujnimi posebnimi programskimi nalogami vlade in ob vnaprejšnjem soglasju predsednikov članic koalicije poleg omenjenih predlaga dodatne ministre brez listnice.

Stranke podpisnice se zavezujejo, da bodo v skladu z ustavno in zakonsko pristojnostjo na predlagane resorje svoje kandidatke in kandidate imenovale po načelih strokovnosti in učinkovitosti ter dosedanje politične nekompromitiranosti dela posamezne kandidatke in kandidata.

OSNUTEK.ZI